

dással visszazereztük. A mi vezéreink és azok vezérkarai a hadi tapasztalatok fáradhatatlan alapos felhasználásával megteremtették a győzelmes védelemhez szükséges feltételeket, addig derék csapataink, közöttük mint mindig a gyalogság, mint a legnehezebb harcok dicsőséges, viselője példaadó hősiességgel új tartós dicsőséget szereztek. Ugyanilyen eredményesen folytak le csapataink számára a wippachvölgyi és görzi harcok, ahol egyetlen keskeny árok sem maradt az ellenség kezén. A Baimizza — Heiligengeist fensíkon sikerült az olaszoknak kezdetben eredményt elérni, ami hadvezetőségünk arra készítette, hogy arvonalunkat 15 kilométer szélességben 2—7 kilométernyire visszavegye. Továbbra azonban az ellenségnek minden arra irányuló kísérlete meghiúsult, hogy a Monte san Gabriele és az ettől északkeletre fekvő szakasz ellen intézett hatalmas támadásaival a nagy nagy áldozatokkal kivívott első területnyereséget hadműveleti sikerré építse ki. Az Isonzómenti hadihelyzetet a Wihnál és Baimizzánál folyt események egyáltalában nem befolyásolták. A Monte san Gabrieleért folyt viaskodást különösen akkor fogják állandóan emlegetni, ha szívós dicsőséges védelmi harcok kiemelkedő példáiról lesz szó. Az olaszoknak a 11. Isonzócsatában harcbavetett hadereje 48 hadosztály gyalogság ugyanennyi kilométerre elvonszva.

A világháború minden támadócsatájának hadtömegei között ritkítja párját. Az olaszok veszteségei megfelelnek a hadviselés ilyen módjának, beszámítva a 20000 hadifoglyot a legszigorúbb becslés szerint 230000 embert tesznek ki. Tehát majdnem egy negyedmillió. Boerovics vezérezredes hadseregportja, a minapi sikereiből azt a szikárd bizalmat merítheti, hogy győzelmes ellenálláson az országárlásért hadatviselő ellenség minden támadása továbbra is meg fog térni

Albánia.

Az ellenség tegnap délután Pogradectól keletre fekvő hegyi állásaink ellen támadásra indult. Mindenütt visszaverték. Két helyen az osztrák-magyar zászlóaljok lendületes ellentámadásaival. A Borattól délre fekvő területen biztosítócsapataink élénk harcok közben visszaverték az ellenséges postyázó osztagokat. Egy olasz hajórajja Voiusa területétől északra fekvő vidékről lőtte a régi történelmi emlékekben gazdag pojani kolostor melyre repülőink egyidejűleg bombákat dobtak le. Ezek több megölték. **A vezérkar főnöke.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

TANÜGY.

Be kell írni a tanoncokat. Az aradi iparos tanonciskola fiu- és leányosztályaiban a tanítás szeptember 17-én kezdődik. Az igazgatóság felhívja az iparvállalatokat és mestereket, tanoncokat szeptember 17-ig okvetlenül irassák be, mert az addig be nem írottakat kénytelen lesz hivatalból a rendőri büntetőbírósnál bejelenteni.

Temesvárott tárgyal a polgármester a honvédek érdekében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a harminchármasok visszaköltöznek a várba és így a második honvéddyalozozred pótzászlóalj számára megfelelő férőhelyiség fog rendelkezésre állani. A háziezred költözködése már meg is kezdődött, a tegnapi napi parancs jelentette már, hogy a katonák a várba költöznek és előre láthatóan a költözködés rövid idő alatt be is fejeződik. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Barabás Béla főispánt és megkérdezte tőle, van-e remény arra, hogy a honvédek áthelyezésének régóta vajudó kérdése most végre közmegelegedésre elintézés nyerjen, s hogy van-e kilátás rá, hogy a katonai hatóság jóakarattal fogja támogatni az ügyet. A főispán kérdésünkre a következő felvilágosítást adta:

— Nagy örömmel olvastam az Aradi Közlöny cikkét és rögtön érintkezésbe léptem Vargass János polgármesterrel, aki megígérte, hogy pénteken átutazik Temesvárra, ahol a katonai parancsnoksággal fog tárgyalásokat folytatni. A polgármester mindent el fog követni, hogy a katonaságot meggyőzze arról, milyen nagy érdeke a városnak, hogy a honvédek visszakérüljenek régi lakóhelyükre, Aradra. Ezenkívül levelet írtam Karánsebesre az ezred tisztikarának, amelyben közltem velük, hogy milyen elhelyezést nyújthat a város a pótzászlóaljnak és megkérdeztem, hogy meg vannak-e elégedve azzal az elhelyezéssel, amit a felszabadult barak táborban rendelkezésükre boesajthatt. A város szívesen adna jobb férőhelyet is honvédeknek, de a mai viszonyok között, amikor csak a katonaság építhet és a polgári hatóságoknak anyag és munkaerő hiányában lehetetlen az építkezés, — jobb elhelyezést nem lehet adni. Amíg a polgármester a műterkommandóval be nem fejezte tárgyalásait, addig nem teszek jelentést Szurmay Sándor honvédelmi miniszternek, mert a miniszter elő már csak perfekt megoldással akarok lépni, ha olyan férőhelyet tudunk garantálni, amelyet ő sem kifogásolhat. Mint ismeretes, a miniszter kikötötte, hogy az áthelyezést csak akkor fogja elrendelni, ha a város garantálni tudja, hogy a pótzászlóalj részére egy helyen tud elhelyezést találni, mert a házakban való elszállítás fegyelmi szempontokból nem engedélyezheti.

Wekerle közeledése a munkapártihoz.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Egy kormánypárti előkelő politikus a következő kijelentést tette fővárosi tudósítónk előtt:

Ma még bizonytalan, hogy a helyzet milyen megoldást fog nyerni, de az kétségtelen, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök végét akarja vetni a mai lehetetlen állapotok, amikor egy szürke és jelentéktelen miniszternek több híve és befolyása van a parlamentben, mint a korona első tanácsosának, a miniszterelnöknek. Így nem lehet kormányozni a mai országos érdekeket, kellő erő híján csak vegetálni és kioldni lehet. Ehhez pedig Wekerle nem lesz kapható. Ha a kormányt támogató pártok nem jutnak jobb belátáshoz, akkor a sulypont könnyen áttérülhetik a munkapártihoz. A munkapárt fellegása még nem jegeesedett ki, mert Wekerle csak ma este vagy holnap tárgyal Khuen Héderváry Károly gróffal. De remélhető, hogy a parlament többségi pártja nem utasítja el a Wekerlelevél való együttműködést, ha megfelelő elvi alapot találnak.

A munkapárt vezére, Tisza István gróf ma reggel érkezett meg a fővárosba. Délelőtt a munkapártban volt, ahol a párt vezető ténnyezőivel, az elnöki tanács tagjaival folytatott megbeszéléseket. Tisza István gróf sógoránál Sándor János volt belügyminiszternél szállt meg. Csak pár napig maradhat itthon és a hét végén visszautazik a harcérrre.

Általános feltűnést keltett, hogy Polóny Géza aki eddig a Károlyi-párttól teljesen távol tartotta magát, tegnap este megjelent a pártban, ahol nagyon melegen fogadták. Polónyi Károlyi Mihály gróffal visszavonult és hosszasan tanácskozott. Egy újságírónak Polónyi kijelentette, hogy a politikai helyzet szükségessé tette egy nemely kérdésnek tisztázását és ezért tegnap hosszas megbeszélést folytatott Károlyi Mihály gróffal. Azt hiszi, hogy ezeknek a tárgyalásoknak folytatása lesz. Kijelentette, hogy csak abban az esetben beszél a holnapi képviselőházi ülésen, ha esetleg valami olyan történet, amely egyenesen az ő felszólalását teszi szükségessé. Wekerle személyét nagyra becsüli és őszinte örömmel és teljes bizalommal fogadja őt.

Jól informált helyről budapesti tudósítónk arról értesül, hogy a kormány Polónyi Gézát a közmunka tanács elnökévé szemelte ki. Az erre vonatkozó tárgyalások már befejezést nyertek és előreláthatólag Polónyi kinevezése e hét végén már megtörténik.

Anglia békeajánlatáról beszélnek.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin. Egyelőre teljesen ellenőrizhetetlen formában, de annál határozottabb alakban, a pozitívitás látszatával kérkedő békehírekét terjesztenek. Sok szó esik egy semleges forrásból eredő információról, amely szerint Párisban és Rómában teljesen megérett a hangulat a békére. Egy másik hír tovább megy és Anglia pozitív békeajánlatáról szól. Különösen ez az utóbbi hír még nagyon rászorul a megerősítésre.

Madrid. Itteni olyan politikai körökben, melyeknek jólétesültségét nem lehet kétségbevonni, a pápa békeakcióját Wilson jegyzékével nem tartják megszakítottnak, hanem ellenkezőleg azt hiszik, hogy körülbelül az év vége felé annyira tisztázva lesz a helyzet, hogy valamelyik semleges városban összeülhetnek a békéről tanácskozni. Addig persze Angliában Olaszországban és Franciaországban nem egy vezető állásban változás lesz. Az entente államokban a hangulat bebizonyított módon kedvező a békére és Oroszországban a feltartóztatlanul haladó események is hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a békét siettesék. Határozottan biznak benne, hogy a világbéke december végén látható alakot fog ölteni.

Berlin. A pápa jegyzékére adandó válasz dolgában tegnap valamennyi párt megegyezett, bár a konzervatív pártok nem tették magukévá a kormány álláspontját, amennyiben nem tartják elég erősnek a választ. A császár elnöklésével ma koronatanács volt.

Berlin. A központi hatalmak legközelebb válaszolnak a pápa békejegyzékére. Biztos híradás szerint a válasz dolgában teljes megegyezés jött létre a német és az osztrák-magyar kormányok között.

Megalakul az aradi felmentettek egyesülete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Barabás Béla, Arad város főispánja — mint emlékeztetés — főispán székfoglaló beszédében jelezte, hogy a katonai szolgálat alól felmentetteket úgy a hadsegélyezés, mint a háborúval kapcsolatos élet más terén az intenzíven akarja felhasználni ezért megakarja alakítani a felmentettek egyesülését. A főispán ebben az ügyben a felmentetteket ma délutánra értekezletre hívta össze a városháza közgyűlési termébe, hogy megbeszéljék ennek a nagyszabású és kitűnő tervnek végrehajtását.

Az értekezleten a főispán elnökölt, aki a megjelenteket meleg szavakban üdvözölte, majd rámutatott arra, hogy régi ideája, a katonai szolgálat alól felmentettek anyagi és erkölcsi javának a köz érdekében való kihasználása. Két irányban óhajtja felhasználni a felmentettek anyagi és erkölcsi erőit és pedig a felmentettek áldozatkészségét és közhasznú tevékenységét akarja kikérni. Kijelentette a főispán, hogy nem fogja kutatai a felmentések okát és azt, hogy ki milyen címen lett felmentve, mert meg van győződve róla, hogy minden felmentett törvényesen és jogosan kapta meg a felmentést.

A cél az lenne mindenekelőtt, hogy a felmentettek áldozatkészsége folytán egy alapot teremtsenek, amely az arra rászorultak részére felhasználható lenne. Azokat a felmentetteket, akik arra vállalkoznának, közérdekű tevékenységre is felakarná kérni és azt hiszi, hogy nagyrészt a közigazgatásnak lehetnének segítségére. Megemlítette még a főispán, hogy a mai értekezleten csakis elvi megállapodásokat akarnak teremteni, majd közölte, hogy Hanthó Sándor drt felkérte egy expozé elkészítésére, amely részletesen beszámolna a felmentettek egyesülésének céljáról.

A főispán bejelentette azt is, hogy a fővárosban legutóbb illetékes helyen is felhatalmazták ideájának megvalósítására és ígéretet tettek, hogy annak sikere esetén azt országoszerte meg fogják szervezni.

Ezután Hanthó Sándor dr. felolvasta a tervezetet, melynek részletes kidolgozására az értekezlet egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki.

Ennek a bizottságnak tagjai Adler Andor, Bing Hugó, Czeiler István, Fränkl S. József, Hanthó Sándor dr., Hehs Béla, Kárpáti János, Ipolyi Keller Iván, Keller Lajos, Köpf János dr., Parecz Béla dr., Reinhart Gyula, Stauber József, Sugár Jenő dr., Zima Tibor és Zubor Andor lettek.

A tervezet szerint az adakozók három kategóriába lennének osztandók. Először a felmentettek, másodsor azok a vállalatok és magánosok, akik részére a felmentések történtek és harmadszor esetleg azok, akik a felmentés kapcsán valami módon adakoznának. Az adakozás kétféleképpen történhetik. Alkalmanként egy-egy összeggel, bizonyos meghatározott időben, hetenkint, hónapankint esetleg negyedévenként egy összeggel és egyszer és mindenkorra egy nagyobb összeggel. A tervezet szerint a mozgalom résztvevőinek egy bizottságot kellene kijelölni, akik az alaptól a segélyezéseket eszközölnék és megbíznák a város főispánját, hogy a segélyezéseket esetleg diszkrécionálisan is végezhesse.

A bizottság egyhangulag elfogadta a tervezetet, melyhez Kertész Miksa szólalt fel, az egyesülés helyességét hangoztatva.

Ezután Hehs Béla emelkedett szólásra és indítványozta, hogy az egyesülés minél előbb jöjjön létre és abban erejéhez mérten mindenki vegye ki részét. Mindenki adjon, amennyit tud a közös alapra minél előbb. Bejelentette, hogy 6 2000 koronát és egy vagon tüzfát ad a közös alapra.

Faragó Rezső javasolta, hogy vonják be ebbe a mozgalomba azokat is, akik katonai szolgálatra alkalmatlanok, mert a mozgalom szempontjából a felmentettekkel ők is teljesen egyenlők.

Keller Lajos indítványozta, hogy az adakozásból összegyűlt tőke felosztásának helyesége céljából vonják be az aradi jótékony egyesületeket, melyek szükséges utbaigazítással szolgálnának arra nézve, hogy kiket illet meg valóban a segélyezés.

A főispán a javaslatokat helyeseknek találta, azokat az értekezlet is elfogadta. Hehs Vilmos a Földes Kelemen-cég nevében bejelentette, hogy háromezer koronát, Bernát Ernő gáji gyógyszerész ezer koronát és Faragó Gyula ezer koronát ajánlottak fel az alaptőke javára.

A villanyáram emelése.

(A tanács javaslata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad város tanácsa ma délelőtt **Barabás Béla** főispán elnöklésével tartott ülésében igen behatóan foglalkozott az aradi villanygyárnak a holnapi törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgysorozatába felvett ama kérésével, hogy 1917. január elsejétől a magánfogyasztás céljaira szolgáltatott áramot 8 fillérrel számlázhassa és a közvilágítás részére kiszolgáltatott áram után fizetendő számlaösszeget tizenöt százalékkal emelhesse. A tanács a műszaki és jogügyi bizottság álláspontjával szemben, amely a méltányos és jogos kérelem teljesítését tartalmazza, **Variassy Lajos** polgármester indítványára azt proponálja a közgyűlésnek, hogy a törvényhatóság csak hét fillérre emelje fel a magánfogyasztási áram árát, míg a közvilágításért fizetendő egységárat tartsa fenn változatlanul. Az új tarifa életbe léptetésének idejét a tanács szeptember elsejétől kívánja megállapítani.

A két bizottságban a törvényhatóság tagjai, aradi polgárok az életben, az élettel állandó kontaktusban élő férfiak foglalnak helyet, akik érzékkel bírnak ama viszonyok iránt, a melyeket a háború az ipari termelés terén teremtett. Tudják és látják, hogy az élet minden megnyilatkozásában aránytalanul megdrágult és amennyire igaz ez a magánháztartásban, annyira igaz ez a nagy üzemeknél is. A műszaki bizottságban megvitatták a kérdést olyan szempontokból, amelyek a lakos előtt talán rejtve maradt részletekbe is bevilágítottak, a jogügyi bizottságban megállapították, hogy a független bíróságok igen sok esetben elismerték a jogosságát annak, hogy a békében kötött szerződésekből származó terhek nem sújthatják igazságtalanul csak az egyik szerződő felet, hanem azokat mindkettőnek kell viselnie. A precedensek óriási sorozata bizonyítja, hogy Magyarország legtöbb városában, ahol villamos erővel világítanak tiz, sőt tizenkét fillérre kellett felemelni a rettentően megdrágult termelési költségek miatt az áram árát, így például Csikszeredán, Kézdivásárhelyen, Zila-

hon, Pakson, Zomborban, Nagybecskerekén, Kalocsán, Déván, Piskin, Zimonyban és még igen sok más helyen. Igen tanulságos, ha az egyes vidéki városokban történt áremeléseket közelebbről szemügyre vesszük. Csikszeredán például a háború előtt tiz fillér volt az egység ár és ma tizenkettő. Kézdivásárhelyen nyolc fillérről tiz és fél fillérre emelkedett. Nagybanyan hét fillér volt az ár, míg ma tiz fillér az áram hektovattja. Székelyudvarhelyen ugyanennyit fizettek 1914-ben, mint ma Aradon: 6 fillért, míg ma 1917-ben kilenc fillért engedélyezett a város. Zilahon a hat filléres árat emelték tiz fillérre, míg Pakson, ahol ugyancsak hat fillér volt a békeidőben az egységár, ma már tizenkét filléres villanyal világítanak. Ugyanez az eset történt Zomborban, ahol szintén hat fillérről emelkedett tiz fillérre az ár, míg Déván és Piskin, valamint Losoucon a város vezetősége kénytelen volt belátni, hogy a hét filléres áramárak mellett a villanygyárak nem ekzisztálhatnak és mindenütt tiz fillér ma magánfogyasztó részére a villany.

A műszaki bizottságnak egy igen kiváló tagja, **Neuman Adolf** báró fejezte ki azt az óhajtát, hogy mielőtt a maga szavazatával a döntéshez hozzájárulna, tudni szeretné, más városokban mily mérvű áremelések történtek. Hivatalos uton beszerzett adatokból kiténik, hogy Debreczenben a város kezelésében álló üzemnél tiz fillérre, Szegeden nyolc fillérre kellett felemelni a tarifát, sőt az utóbbi helyen most folynak a tárgyalások a város vezetőségével arra nézve, hogy újabb áremelést engedélyezzen és tizenegy fillérben fognak megállapodni. Nagyvárad város törvényhatósága, amely ugyancsak tulajdonosa egy villamos telepnek a múlt év december óta nyolc fillérrel számlázza a világítási egységárat. Ime ezek a feleletek **Neuman báró** kérdésére, amelyek mindazt bizonyítják, hogy maguk, a városok polgárságának képviselői kénytelenek az igazság és jogosság, továbbá a méltányosság előtt deferálni és a viszonyok által teremtett helyzetnek megfelelően, annak a közgazdasági elvnek érvényt szerezni, hogy a magánvállalatok fennmaradása ép olyan fontos közérdek, mint amennyire közérdek például a város fejlődése.

Arad város tanácsa mai ülésén igen behatóan foglalkozott ezzel a kérdéssel és **Löcs Rezső** helyettes polgármester ismertette az eddig történeteket, bemutatta a társaság legutóbbi kérelmét, amelyben kimutatja, hogy az áremelést azért kellett kérnie, mert meg 1916. júniusban a számszámla huszonegyezer korona volt, 1917. júniusában az ötvenhatezer koronára rugott és míg 1916. év első felében az áramfejlesztés költsége száznegyvennégyezer koronát tett ki, ennek az évnek ugyanabban az időszakban már háromszázezer koronára emelkedett. Ennek következtében a vállalat helyzete tarthatatlan a mai árak mellett. A háború három esztendejében oly áldozatokat hozott, amelyek most már nem viselhetők többé, mint-hogy ezen az uton a tönk szélére jutna. Kérésének jogosságát azzal illusztrálja, hogy a magyar független bíróságok minden esetben, amikor a szerződő felek között perre került a sor, elfogadták a Kuriának azt a jogelvét, hogy a háború előtt keletkezett szerződések sulya nem nehezíthetik igaztalanul csak az egyik szerződő félre. Székesfehérvárott például a törvényszék, szakértők meghallgatása után, sokkal tetemesebb mértékben emelte az áramárakat, mint ahogy azt az aradi gyár kéri.

Miután a helyettes polgármester ismertette a műszaki és jogügyi bizottságok javaslatait

— amelyekről az Aradi Közlöny már részletesen beszámolt — a maga részéről ezek elfogadását kérte, mert a nyolc filléres áram árat méltányosnak tartja. A társaságnak azt a kérését azonban, hogy már 1917. január elsejétől számlázhasson ilyen egységárat, nem kívánja teljesíteni, hanem szeptember elsejét kéri az új tarifa életbeléptetéséül megjelölni. A nyolc filléres ár azonban csak addig lenne érvényes, amíg a szénárak mai nivón maradnának és ha azok olcsóbbakká lesznek, akkor a villany ára is leszállítandó.

Az elnöklő főispán nem akarva állást foglalni a kérdésben ama véleményének adott kifejezést, hogy a társaság bizonyára ezúttal nem akarja a konjunkturát kihasználni, hanem csak olyan fokú emelést kér, amely tényleges többkiadásának fedezésére szükséges. Ezért szeretne látni oly kimutatást, amelyből megközelítőleg kitűnnék, hogy a felemelt árak mellett milyen bevétele lesz a gyárnak és vajjon ez az új bevétel arányban áll-e a kiadástöbblettel.

Miután Jegessy Károly dr. főügyész a kérés

dés jogügyi oldalát világította meg. Varjassy Lajos polgármester ismertette a maga álláspontját, amely szerint a társaság meglegedhetik ha hét fillerre emeli a törvényhatóság az árakat, mert július hónapban benyújtott kérvényében ő maga is ennyit kontemplált. Nem akar ragaszkodni — ugymond — a szerződéshez és ezért méltányosságból hajlandó a magánfogyasztás árát megdrágítani, viszont azonban a közvilágításra szolgáltatott áram árát változatlanul kívánja fenntartani. Kovács Vince kultúr tanácsnok, Angel István dr. főjegyző, a polgármester javaslata értelmében szölköztek a kérdéshez, míg a helyettes polgármester azt bizonyította, hogy a nyolc filléres áremelkedés mellett sem ér el a társaság több hasznot, mert termelési költségek hónapról-hónapra aránytalanul nagy mértékben emelkednek és ezzel magyarázható, hogy egy hónapi időszakban két kérelemmel járult a társaság a törvényhatóság elé.

A tanács végül a polgármester indítványát fogadta el.

Kártyabarlang

egy kereskedő lakásán.

(Kifosztottak egy budapesti gyógyszerészt.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

A főkapitányság Varga detektív csoportja néhány nap óta érdekes és szövevényes ügyben folytat nyomozást. Nemrég följelentés érkezett a rendőrségre, hogy magánlakásokban nagy összegben titott szerencsejáték folyik és egy jól szervezett tipikus pesti kártyásokból álló banda szövevényezett budapesti, de főleg vidéki gazdag emberek kifosztására. A detektív-csoport bizalmas értesülések alapján több helyen tartott razzitát, azonban ennek nem volt kellő eredménye. A detektívek munkáját egy újabb feljelentés könnyítette meg. Egy budapesti gyógyszerész, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít, megnevezett két magánlakást, ahol hónapok óta állandóan folynak hazárdjátékok s ahol az utolsó fillérjét is elszedték tőle.

A feljelentő Grossberger Nándor gyógyszerész, aki azelőtt a Genua kávéház tulajdonosa volt, jelenleg pedig a 32. gyalogezred őrnagya. A Royal-szálló kávéházban megismerkedett Krohnehmer Sándor magánhivatalnokkal, akinek elpanaszolta, hogy 30.000 koronát vesztett kártyán. Krohnehmer ekkor azt tanácsolta neki, hogy társuljon vele, ő elvezeti majd egy privátlakásba, ahol éjszakánként ezekben folyik a makrójáték és ott játszó az ő módszere szerint. A hivatalnok Grossberger Nándort a Jósika-utca 15. számú ház II. emelet 1. számú lakásába vezette föl, ahol akkor már nagy társaság volt együtt. Ismert nevű fővárosi kereskedők, vidéki földbirtokosok és katonatisztek ültek a játékasztalnál. Az első este Grossberger Nándor néhány ezer korona vesztéssel távozott, másnapra azonban Krohnehmer sokkal jobb címmel szolgált, amennyiben a gyógyszerészt a Bethlen-utca 3. sz. ház III. emelet 23. szám alatt lévő lakásba vitte föl, ahol hasonló társaságot talált. Miután Grossberger ekkor is jelentékeny összeget vesztett, magához vette utolsó pénzét, tizenkétezer koronát és ezzel a Jósika-utcai kártyabarlangba ment Krohnehmerrel. A 12.000 korona azonban az utolsó fillérig elszórt, mire partnerei felálltak és távozni készültek. Ekkor Grossberger Nándor arra kérte Krohnehmer Sándort, hogy egy váltóra adjanak kölcsön neki 8000 koronát. A kölcsönt a váltó ellenében Grossberger meg is kapta, azonban ez a pénz is néhány perc alatt elszórt.

Grossberger ezután a rendőrséghez fordult, ahol annak a gyanújának adott kifejezést, hogy hamiskártyások fosztották ki és valószínű, hogy a társaság preparált kártyákkal játszott. A nyomozást vezető rendőrtisztviselő az ügyet Varga detektív csoportvezetőnek osztotta ki, aki megállapította, hogy a Jósika-utcai lakás bérelője, Baum Odón képerkedő, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít s aki már régi ismerőse a rendőrségnek, miután titott szerencsejátékért több ízben megbüntették. Kiderült, hogy Baum lakásán sokszor nagyon előkelő társaság találkozott és a pinkapénz ostétként 3-400 koronára rugott. A játékban egy Krets László nevű ismert pesti kártyás, egy Stern nevű szegedi kereskedő és a szegedi vasúti vendéglő bérelője is résztvett. Ezeket a rendőrségen mint tanukat hallgatják ki. A Bethlen-utcai lakás bérelője, özvegy Munruco Péterné nevű asszony, akiről megállapították, hogy az utóbbi időben feltűnő módon költözött és lakása záróra után állandó találkozóhelye volt a hazárdjátékosoknak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Forradalom a nagyváradi színháznál.

(A megbántott karhölgyek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Sas Ede a Nagyvárad című lap főszerkesztője a következő nyilatkozási közlésére kérte fel lapja szerkesztőségét.

Kedves Barátom, Erdélyi Miklós!

Szokásos heti krónikámba most vasárnap a színház női karával is foglalkoztam s többek közt — azt írtam, hogy a derék jó Vank néni köztük a legfiatalabb.

Ugy hallom, hogy ez a megjegyzésem szörnyű ribilliót keltett a kórus szépei között. Deputáció tisztelgett nálad, a szinigazgatónál, bejelentvén a sztrájkot, amíg elégtételt nem kapnak. A fejemet követelték. Szerencsém, hogy vasárnap nem vetődtem a színház tájára, mert akkor izekre téptek volna, mint Orfeusz a bachusnők. Még így is megüzenték, hogy testületileg kikaparják a szememet. A határozat fogantatására a bájos Aranyosi Jankát küldik ki, mint jó forrásból értesülök, neki vannak a leggonoszabban mankúrozott körmei.

Hát már most mit csináljak, hogy a forrongó ifjúságot lecsendesítem? (Már ebből látszik, milyen fiatalok, hogy ezért a tréfiért

ilyen forradalomba törtek ki.) Ha nem rektifikálom a dolgot: akkor kikaparja a szememet az egész kórus.

Ha bocsánatot kérek, hogy tévedtem, mert Vankné nem a legfiatalabb, hanem a legöregebb: kikaparja a szememet Vankné. S elvégre az mirdegy: ha tizen kaparták ki az ember szemét, vagy egyen.

De meg Vank néniről igazságtalanság is volna azt írni, hogy a legöregebb — hiszen a kórusban oly tűzről pattantan viseli magát, hogy öröm nézni.

Mondhatom, hogy 30 éves hírlapírói pályámon már sokszor voltam kényes probléma előtt — de ilyen előtt még soha. Környű volt a Kornevillei harangok bírójának, aki azt kérdezte, mikor föbe kölöntötték: Tréfa-e ez vagy valóság? — Valóság! — fujja csipőre tett kézzel a kórus. — Ki is kérném az ilyen goromba tréfiát! — feleli a bíró ur. — Már most ha én azt mondom, hogy a vasárnapi tárcám tréfa volt — hát a nagyváradi kórus is rám támad: kikérjük az ilyen goromba tréfiát! — Azt meg csak nem mondhatom, hogy valóság volt, — mert akkor nem mondanék — valóságot...

Kedves barátom, Erdélyi Miklós, te nagy diplomata vagy — segíts ki engem ebből a veszedelemből. Közvetítsd a békét köztem és a kórus között. Bizonyosan nagyobb sikerrel fogsz eljárni, mint a világháború békeközvetítői.

Elvégre én igazán az annexió és kártalanítás nélküli béke alapján állok. Senkit nem akarok annektálni, senkiben sem akarok kárt tenni. Hát akkor talán sikerülni fog a békétárgyalás...

Tisztelő és kétségbeesett híved: Flott.

* Az ezred lánya. Donizetti pompás operájának egyik legkedvesebb ariáját Kun László mesteri átírásában közli a Százszekrény kottafolyóirat legújabb száma. Dr. Gajary Istvánnak egy kitűnő keringője, Kurucz János epedően hangulatos dala és Hetényi-Heidelberg Alberinek egy máris nagy népszerűségű népdala gazdagítja még az izlésesen kiállított füzetet, mely minden jobb könyvkereskedésben kapható. Hat füzet előfizetési ára 5 korona. Az előfizetők több száz korona értékű kedvezményben részesülnek. Kiadóhivatal Budapest V., Kálmán-utca 22. sz.

A pártok készülődése a holnapi ülésre.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A munkapárt ma este értekezletet tartott, amelyen Tisza István gróf is megjelent. A volt miniszterelnököt párthívei lelkes ovációkban részesítették, mielőtt belépett a terembe. Khuen-Hédervary Károly gróf kijelentette, hogy határozathozatalról nincsen szó, az értekezlet arra szorítkozik, hogy bizza meg Tisza István gróft azzal, hogy a parlament holnapi ülésén a miniszterelnök programbeszéde után tolmácsolja a munkapárt állásfoglalását. Az értekezlet egyhanguan ilyen értelemben határozott, mire Tisza István gróf kijelentette, hogy a holnapi ülésen ő fogja a pár ismeretes állásfoglalását kifejteni. Holnap fél egykor társas ebédre ünek össze a párt tagjai.

Az alkotmánypárt mai értekezletén nagy számban jelentek meg az összes pártok képviselői. Ott volt Wekerle Sándor miniszterelnök is és Apponyi kivéve, az összes miniszterek.

A Károlyi-pártban hosszú értekezlet volt, amelyen Batthyány Tivadar gróf kijelentette, hogy Wekerle teljes egészében vállalta az Esterházy-kormány programját és az a körülmény, hogy ő megmaradt a kormány tagjának, garancia arra, hogy nem létesülhet olyan kompromisszum, amely a választójogi blokk által megszabott keretekenél szűkebb választójogot hozna. A tisztviselőkre vonatkozóan kijelentette, hogy minden erejével és befolyásával támogatni fogja a tisztviselők kérését. Hock János a papi és általában a kötött nagybirtokok ügyének radikális rendezését kérte. Polonyi Dezső felszólította a pártot, hogy nyíltan foglaljanak állást a Wekerle kabinet mellett. Justh Gyula arra utalt, hogy Tisza pártja még nem halt meg és mindent el kell követni, hogy a régi rendszer fel ne támadjon.

Felemelik a városi tisztviselők fizetését.

— A polgármester javaslatot készített. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A mostani refteretes merélhetési viszonyok között nem lehet eléggé sokszor megismételni, hogy a város tisztviselői gyors és alapos anyagi támogatásban részesüljenek. A holnapi közgyűlés szintén foglalkozni fog a nem szorosan vett városi közigazgatási alkalmazottaknak anyagi támogatásával. A tanács javaslatot terjeszt a törvényhatóság elé a nem szorosan vett városi közigazgatási alkalmazottak harmadik háborús segélyére nézve. A belügyminiszter ugyanis értesítette a várost, hogy a kormány — bár az új indemnitást még nem kapta meg s így nem gondoskodhatik megfelelő fedezetről, mégis hajlandó harmadik segélyt adni a tisztviselőknek. Az államsegély szétosztásának elvei ugyanazok lesznek, mint az előző két segélynél. Ezt az államsegélyt csak a közigazgatási tisztviselők és alkalmazottak kapják.

Az ebbe a kategóriába nem tartozó városi tisztviselők és alkalmazottak arra kérték a várost, hogy mint a múltban, úgy ezúttal is adjon a város nekik háborús segélyt, ami 40—50 ezer koronára rugna. Ezért a tanács a közgyűlés elé elvi döntés céljából javaslatot terjeszt. A tanács arra kéri javaslatában a törvényhatóságot, hogy engedélyezze a segélyt, de a tanács nincsen abban a helyzetben, hogy a kellő fedezetet már most megjelölje. Erre nézve a legközelebbi közgyűlés elé terjeszt konkrét javaslatot.

Ennél a kérdésnél Varjassy Lajos polgármester rámutatott arra, hogy a városi tisztviselők részéről majdnem naponta fordulnak hozzá különböző formájú segélyekért és előlegekért és minthogy belátja, hogy a tisztviselői kar nagyon nyomoruságos helyzetben van s hogy a fizetések nem állnak arányban a mostani rendkívüli viszonyokkal s mivel azt is tapasztalta, hogy az államsegély és beszerzési előleg nem javít a helyzeten, utasította Zubor Andor adóügyi tanácsost és Kilenyi János főszámvevőt,

hogy radikális javaslatot terjesszenek elő az általános fizetésrendezésre vonatkozólag. A polgármester irányelveket nem adott s a kellő fedezetet sem jelölhette meg, de azt az általános irányelvet szem előtt tartotta, hogy a háboru tartamára a mai fizetések egyáltalán fenn nem tarthatók. Különösen áll ez a lakbérekre nézve. Vannak városi tisztviselők, akiknek évi 400 korona a lakbériük. Ezért az összegért pedig még egyszerűs lakást sem lehet Aradon kapni.

A kérdés megoldása rendkívül nehéz, már csak azért is, mert éppen a holnapi közgyűlés elé terjeszti Zubor tanácsos a főszámvevőnek egy javaslatát, amelyből kitűnik, hogy a városnak sok jövedelme maradt el, így a mozikból és telekérték emelkedési adóból várt jövedelem is, úgy, hogy körülbelül 300 ezer korona pénztárhány mutatkozik, amit a főszámvevő a háboru elején kiadott belügyminiszteri rendelet alapján oly módon akar fedezni, hogy a rendelkezésre álló törzsvagyton-alapból óhajtja a hiányzó összeget kölcsön venni.

Mindez azonban nem lehet akadálya annak, hogy a városi tisztviselők fizetését emeljék, akármilyen formában és módozatokkal, de emeljék.

Mit tárgyal a holnapi közgyűlés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Aradváros holnap tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlése több szempontból lesz érdekes.

Ezúttal fog első alkalommal megnyitkozni abban az elvi kérdésben, vajon elérkezett-e már annak az ideje, hogy nőket válasszon meg rendes tisztviselői állásba. Valószínű továbbá, hogy a holnap tartandó közgyűlésen be fogja jelenteni Varjassy Lajos polgármester egy jelentős elhatározását. A város tisztviselőinek anyagi helyzete annyira tarthatatlanná vált, a

külféle segélyek általában megnyilvánuló alátámasztások és toldozások ellenére is, hogy a polgármester utasítást adott Zubor Andor tanácsosnak és Kilenyi János főszámvevőnek egy általános fizetésrendezési elaboratum elkészítésére.

A tanács ma Barabás Béla főispán elnöklésével tartott előkészítő ülésében foglalkozott mindeme fontos kérdésekkel. Angel István dr. főjegyző bemutatta Wekerle Sándor miniszterelnök leiratát, amelyben tudomására adja a törvényhatóságnak, a király őt miniszterelnökké nevezte ki és a maga valamint kormánya számára Arad város támogatását kéri. A tanács azt javasolja, hogy küldjön feliratot a közgyűlés a miniszterelnökhöz és biztosítsa őt arról, hogy törvényes hatáskörében támogatni fogja.

A törvényhatóság engedélyt kéri Jegessy Károly tiszti főügyész ahhoz, hogy az Aradi Közgazdasági Banknál, a neki felajánlott igazgatósági tagságot elfogadhassa és egyúttal bejelenti, hogy a Központi Takarékpénztárnál viselt ilyen tisztségéről lemond.

Az elnöklő főispán ebben a kérdésben a következő érdekes kijelentést tette:

— Tekintettel az igen súlyos viszonyokra és tekintettel továbbá arra, hogy az egyes miniszteriumok kiválóbb tisztviselői elfogadhatnak ilyen állásokat, a magam részéről igen szívesen látom, ha a város tisztviselői résztvesznek gazdasági intézmények vezetésében, de azzal a feltétellel, hogy az esetben ha valamilyen intézetnek a várossal szemben bármilyen jogviszonya keletkeznék, akkor az illető tisztviselő tartózkodjék a referálástól és a szavazástól.

A tanács magáévá tette ezt a felfogást és ilyen értelemben azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a tiszti főügyésznek adjon engedélyt az igazgatói állás elfogadására.

Tekintettel a régi tradícióra, azt javasolja a tanács, hogy október hónapban a szünet miatt a törvényhatósági bizottság csak az említett hónap 24-én tartsa meg közgyűlését.

Minthogy a törvényhatóság tehát körülbelül hat hétig nem jön egybe, a polgármester már holnap tesz előterjesztést arra, hogy a

Riga eleste forradalmat szült.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Hogy milyen hatása volt Riga elestének Pétervárott, arról a következő rendkívül érdekes tudósítást küldte egy stockholmi lap pétervári tudósítója:

Már hétfőn reggel közölte Kerenszki minisztertársaival, hogy Riga eleste közvetlen küszöbön áll. Kora délután, amikor Kerenszki közlése nyilvánosságra került, nagy néptömeg verődött össze a vezérkari palota, a kazánszékesegyház és a tengerészeti palota előtt. A tömegből már ekkor hallatszottak a kiáltások:

— Le a kormánnyal! Le a háborúval!

Este 6 óra felé a hadiskola növendékei és a kozákok körülvették a nevezett épületeket, hogy megakadályozzák a tömeget, hogy a palotákba hatoljon. Ezalatt lovas-járőrök igyekeztek az utcákon fentartani a rendet. Még mielőtt a hivatalos jelentés nyilvánosságra került volna, a Nowoje Wremja kifüggesztette a Riga elestéről szóló jelentést, s a Newski Prospekten néhány perc alatt ezrekre rugó tömeg verődött össze, s azonnal népgyűlést rögönzött.

Egyik szónok a másik után rendkívül hovesen támadta a kormányt, főként azonban Kerenszkit. Amikor a Szent György-lovagok,

nak ujonnan alakult katonaszövetség tagjai beszélni kezdtek és szidalmazták a sovjetet, dulakodás keletkezett.

— Éljen a béke!

— Munkások! Teljesítsétek kötelességeket!

— A pokolba Kornilow-val!

Hasonló kiáltások hangzottak, s ekkor már a tömegbe nyargaltak a kozákok és szétszórták.

Sokkal komolyabb események történtek az ugynevezett pétervári oldalon. Este 8 órakor több ezer főre rugó tömeg vonult az Ovstrowski-Prospektre az Internacionale hangjai mellett és szakadatlanul hangzott a kiáltás:

— Elég az embermészárlásból!

— Börtönbe Kerenszkiivel!

— Halál az angolokra!

A Troitzki-hidon, amely az angol nagykövetséghez vezet, két ezred felfegyverzett osztagai állottak gépfegyverekkel, magát a követési palotát is katonaság szállotta meg. A tüntetőket megakadályozták, hogy a hidon áthaloljanak, de még órák múlva is nagy tömeg volt a Néva innenső partján, amely a wiborgi oldalról özönlő munkásesapatokkal megnagyobbodott. Szinte csodálatos, hogy a tömeg a Troitzki-hidon nem ütközött össze a katonasággal. Bizonyára hiányzott a vezetés, mert

hiszen a tüntetés hirtelen keletkezett. Hétfő este oly pánik szállta meg a péterváriakat, mintha csak az ellenség már a főváros előtt állna. Az idegesség még fokozódott, amikor híre kelt, hogy az esti 11 órai vonat magasabb rendelkezés következtében nem indul el Pskowba. A 11 órai moszkvai vonatot valósággal megostromolták az utasok.

Egy másik stockholmi jelentés a következő részleteket mondja el a nagyhercegek letartóztatásáról:

Ambár az orosz kormány még mindig mélységesen titkolja a tömeges letartóztatások okát, egyes körülményekből mégis arra lehet következtetni, hogy az egész affér bizonyos politikai-taktikai célokat szolgál s ha nem is mesterségesen, de bizonyára célzatosan készítették elő. Mindenek előtt feltűnő, hogy a nagyhercegek, volt udvari méltóságok, tisztek és duma-tagok letartóztatása egyenesen Kerenszki parancsára történt, a kormány tagjainak egyáltalában sejtelmük sem volt a késülő eseményekről. Swentjew belügyminiszter is csak hétfő reggel tudta meg a vasárnap éjszaka végrehajtott letartóztatásokat. Az igazságügyminiszter és a főállamügyész szintén csak azután tudták meg, hogy Alexandrow a különleges szolgálatokra alkalmazott vizsgálóbíró Kerenszki parancsára tíz óra

második és harmadik kerületben megüresedett városatyái mandátumok betöltéséről gondoskodják. A második kerületben két hely üresedett meg és pedig Ottenberg Tivadar és Almássy Pál elhalálozása következtében, a harmadik kerületben egy városatyát kell választani az elhunyt Kiss Ferenc helyére. Azt javasolja a polgármester, hogy választás idejéül november 4-ét jelölje meg a közgyűlés. A második kerületben választási elnökül Lukácsy Lajost, helyetteséül Maresch Gyulát, a harmadik kerületben elnökül Steigerwald Alajost, helyetteséül Zima Tibort hozza javaslatba.

A közgyűlésnek egy irodasegéd-tisztit állást kell választás útján betöltenie. Hatan nyújtották be pályázatukat és pedig Scheidt Henriett, Juhász Zoltán, Lengyel Sándor, Medveczki-Wittich Lajos, Weinberger Henrik és Zaránd Emil.

Mielőtt a tanács még dönthetett volna abban a kérdésben, hogy valamennyi pályázó kérvényét beterjeszti-e a törvényhatóságához, a főispán azt a kérdést vetette fel, hogy a tanácsnak mi az álláspontja a női tisztviselők alkalmazását illetően?

Zubor Andor adóügyi tanácsnok a leglátározottabban ellenezte a női tisztviselők alkalmazását, mert véleménye szerint a köz rovására, gyermeknevelés és más cimeken mulasztanak. Inkább alkalmaz nyugdíjas férfiakat mint nőket.

— Ez nem helyes szempont — mondotta a főispán. — Az a kérdés, használhatók-e a nők. Ha igen, akkor alkalmazandók, ha nem, akkor mindjárt az első hónapban el kell küldeni őket.

— Tudtommal — mondotta Löcs Rezső helyettes polgármester — Scheidt Henrietről van szó, aki tíz esztendő óta áll már a város szolgálatában és pedig igen kitűnő munkaerőnek bizonyult. Azt hiszem, hogy elvi szempontból semmi kifogást sem tehet a tanács a megválasztása ellen. A tanács elfogadta ezt az érvelést és valamennyi pályázó kérvényét beterjeszti a közgyűlésnek.

Igen érdekes átirafót küldött Pozsony vá-

vezette a titkos előnyomozást s hogy a nagyhercegek letartóztatásánál is jelen volt.

Különben Pétervárott csak a következőket tartóztatták le: Alexandovics Mihály nagyherceget és feleségét, Alexandovics Pál nagyherceget, állítólag Pavlovics Dimitri nagyherceget is, aki tudvalevőleg Rasputin meggyilkolásában jelentős szerepet játszott, továbbá Rasimow ezredes, Dietz volt cári fővadászmestert, Britzew udvari orvost és még többeket. Az ismert konzervatív дума képviselőt, Puriskievicsot, aki résztvett a moszkvai kongresszuson és Pétervárra való visszatérésekor szintén leaktarták tartóztatni, nem találták meg.

Sokkal nagyobb számban történtek letartóztatások Moszkvában, Kurszkban, Odesszában és Kisinevben. Az utóbbi városban 40 embert tartóztattak le. Megjegyzendő, hogy a nevezett városok hatóságai csak utólag értesültek a letartóztatásokról. Kerenszki mint hadügyminiszter az elfogatási parancsokat törzstiszteknek adta át, akik kisebb katonai osztagokkal éjnek idején végezték az elfogatókat anélkül, hogy az illető városok katonatanácsa tudott volna róluk. Feltűnő továbbá, hogy sehol sem használták fel a kozákokat, pedig Kerenszki a legutóbbi időben őket alkalmazta „megnyugtatósi” célokra.

Hétfő reggel Kerenszki összehívta a minisztertanácsot, amely ekkor értesült az orosz-északi-keleti és az elfogatókról.

ros törvényhatósága Aradhoz. Elhatározta a város közgyűlése, hogy feliratot intéz a kormányhoz és ebben kijelenti, hogy egyáltalában nem vállal felelősséget azért, ha a tél folyamán az ottani vállalatok, ipartelepek és magánházartások szén nélkül maradnak, mert a kormány kivette a város kezéből mindazokat az eszközöket, melyek a szén beszerzéséhez alkalmazásba vehetők lettek volna. Azt kéri Pozsony törvényhatósága, hogy Arad város közgyűlése ugyanilyen szellemű feliratot küldjön a kormányhoz és hártsa rá a felelősséget, ha esetleg a szénhiány miatt bajok lennének. A tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy ilyen feliratot küldjön.

A tanács a tornaegyesület kérelmére javaslatba hozza, hogy a háborus viszonyok miatt, a sporttelepén végrehajtandó építkezéseket és beruházásokat elhalaszthassa.

Farkas József dr.-nak a kulturpalota könyvtárosának kérésére a tanács engedélyt ad, hogy a női kereskedelmi iskolában taníthasson. Farkas dr., aki okleveles tanár, magyar irodalmat és levelezést fog előadni.

Nem lesz Magyarországon szeszital.

(A pénzügyminiszter rendelete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A pénzügyminiszter rendkívül fontos és nagyjelentőségű intézkedése kelt most feltűnést azokban a körökben, amelyek szesz feldolgozásával foglalkoznak. A múlt hó végén kormányrendelet jelent meg, amely szerint a szeszgyárak egész szesztermelését zár alá helyezi a pénzügyminiszter, ami azt jelenti,

hogy szeptember elsejétől fogva a magánosok közébe tiszta szesz egyáltalán nem kerülhet.

A háboru második évében kezdődött a szesz lefoglalási folyamata. Akkor a kormány egyelőre a szeszgyárak termelésének negyven százalékát helyezte zár alá, míg a fennmaradó hatvan százalékot szabadon fel lehetett használni magánosokra is. Erre az intézkedésre az készítette a kormányt, hogy egyes szeszgyárosok, valamint az azokkal összeköttetésben álló ügynökök és szeszraktártulajdonosok hihetetlen drága áron hozták forgalomba a szeszt és voltak olyanok, akik máról-holnapra milliomosokká váltak a szesz manipuláció következtében. Mivel a pénzügyminiszter azt látta, hogy a fennmaradó hatvan százalékkal is rendkívüli üzelmeket folytatnak, egy esztendővel ezelőtt elrendelte, hogy csak negyven százalék használtassék fel, a termelés hatvan százalékára pedig a kormány teszi rá a kezét. Az így zár alá helyezett szesz mennyiség fölött kizárólag a pénzügyminiszter rendelkezik és a szeszgyárosok ebből a készletből csak azoknak adhatnak, akiknek a pénzügyminiszter bizonyos mennyiséget kiutal. A zár alá helyezett kvantumról a pénzügyminiszter rendszerint ipari célokra és ecetgyártásra, valamint a hadsereg szükségletének fedezésére utal ki megfelelő mennyiséget, a fennmaradó negyven százaléknak megfelelő szesz mennyiséget pedig élvezeti cikkek, likőrök készítéséhez, cognac gyártásához, különböző pálinkafélék előállításához használhatták fel.

A kormány azonban megállapította, hogy a szesztermelés lefoglalt része nem fedezi az ország ipari, és egyéb elengedhetetlenül fontos szeszszükségletét. Ezért a múlt hó végén rendeletileg utasította a szeszgyárakat, hogy a szeptember elsejétől fogva előállítandó alkoholból magánosoknak semmi szín alatt se adjanak

Az aradi mérnök és építészegylet a színház épületben azt a lakást kéri klubhelyiség céljaira, amelyet Blidár Vali, az aradi szintársulat tagja bérel. A színész, minthogy nem volt Aradon, annak idején, elmulasztotta egy olyan értelmű nyilatkozat beterjesztését, hogy a lakást a bérleti szerződés lejártá után is egy évig meg akarja tartani. Ezért a tanács az egyesületnek hajlandó lett volna a helyiségeket rendelkezésére bocsátani hat esztendőre évi ezerkétszáz korona bérért és azzal a feltétellel, hogy a szükséges átalakításokat az egyesület a saját költségén végezteti. A művész azonban utólagosan igazolta, hogy a szükséges nyilatkozatot távolléte miatt nem tudta beadni és ezért azt kérte, hogy a lakást további egy évre is megtarthassa. A tanács méltányolva ezt a körülményt, békés megoldást egyengetett és az egyesület most már csak 1918. november elsejével reflektál a helyiségekre. A tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az említett föltételek mellett ettől az időtől adja bérbe a lakást a club céljaira.

ki, mert az egész kvantumot lefoglaltnak jelentette ki a kormány. Kevesen tudják, hogy ez a radikális intézkedés a szesz italoknak a forgalomból való teljes kiküszöbölését jelenti. A kormány ugyanis azért adta ki ezt a rendeletet, mert egyrészt ipari és egészségi célokra akarja kihasználni a szeszgyárak termelését, másrészt pedig gátat akar vetni a szesz italokkal üdött mértéktelen uszorának. Általános szociális szempontból is szükségesnek tartotta a pénzügyminiszter e rendelet kibocsátását, mert így fokozatosan leszoktathatja különösen az alsóbb néprétegeket a pusztító alkohol élvezetéről. A pénzügyminiszternek tudomására jutott, hogy a cognac- és likörgyárak szinte elképzelhetlenül magas árakat követelnek termelvényeikért. Vannak olyan cognacgyárak, amelyek a háboru folyamán megtízszerezték alapfőkéjük, olyan nagy nyereséggel adták tovább áruikat. Ugyanez a helyzet a likörgyáraknál is. A kormány végre megsokalta a gyárak ilyen irányú „közgazdasági” tevékenységét és radikális intézkedéssel vet véget e működésnek.

Értesülésünk szerint a pénzügyminiszteriumban most folynak tanácskozások a körül, hogy a kormány által lefoglalt szesz mennyiséget miképpen használja fel az ország. Azok az iparvállalatok, amelyek szesz italok készítésével foglalkoznak, természetesen minden befolyásukat érvényesíteni igyekeznek, hogy a zár alá helyezett szesz egy részét cognac és likör, valamint rum készítésére kaphassák meg és a literenkint hat korona maximális áron megvett szeszből ötvenszeres áron forgalomba hozandó szesz ital gyárthassanak. Fővárosi tudósítónk azonban úgy informált bennünket, hogy a pénzügyminiszteriumban hallani sem akarnak a szesz italok további gyártásának megengedéséről, mert a jövőben a kizárólag fokos szesz kizárólag étkezési és ipari célokra, valamint a hadsereg számára akarja felhasználtatni a kormány. Azok a szesz italok, melyek most és a következő hónapokban forgalomba kerülnek, még a meglévő készletekből kerülnek ki. Azonban ha eme készletek elfogynak, úgy bizonytalan ideig nem juthat az ország alkoholos italokhoz.

Hírek Kerenszky megöletéséről.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Stockholm. Az Aftonbladet teljes fentartással közli azt a sehonnán meg nem erősített, de Torneában elterjedt hírt, hogy Kerenszky orosz miniszterelnököt szombaton, vagy vasárnap meggyilkolták. Az ideiglenes kormány titokban tartotta a hírt, amely villámgyorsasággal terjedt el. Péterváron óriási a zavar és a rémület. Kornilov vonakodik állását elhagyni és arra törekszik, hogy az összes polgári és hazafias köröket megnyerje magának.

Bern. A Times utal arra a vetélkedésre, amely Kerenszky miniszterelnök és Kaledin kozáktábornok között a katonák kiváltságainak megszüntetése miatt támadt és annak az aggodalomnak ad kifejezést, hogy a kozákok el találnak pártolni a kormánytól, melynek legfőbb támaszai voltak.

Lugano. Kornilov főparancsnok Kerenszky miniszterelnök által történt elboesájtásáról szóló pétervári jelentés Olaszországban mély benyomást tett, mert a háborus sajtó a helyzet megfordulását várta Kornilovtól. A Journal d'Italia azt írja, hogy Kerenszky nem volt tisztában a helyzet tragikus voltával és az összeesküvések leplezetésével az eseményeket más irányba akarta terelni. Az Avanti kijelenti, hogy Kornilov rosszul számított, amikor azt hitte, hogy azért, mert Napoleon karrikaturáját viseli az arcán, katonáit, akik a külső ellenséggel sem akarnak verekedni, saját testvérei ellen küldheti. Erre a reménységre a megvert tábornokoknak van a legkevesebb jogosultságuk. Kornilov kísérletének egyetlen eredménye az lesz, hogy Lenin programja újabb, nagy lépéssel jut köze-

lebb megvalósulásához. Teljesen szocialista kormány fog jönni, annak minden konzekvenciájával.

Berlin. A Czenstochauban megjelenő Dziennik Polski című lap vasárnapi kiadásában amsterdami táviratot közöl, amely szerint Oroszország Londonban tartós vereségei következtében a béke azonnal való megkötését sürgette. Ennek a lépésnek következtében Lloyd George kénytelen volt Amerikával megbeszélést kezdeni. Franciaország japáni segítséget követel Oroszország számára.

Berlin. A Vossische Zeitungnak jelentik Stockholmból: Tegnap délután óta minden privát távirati összeköttetés megszűnt Pétervárral. A pétervári távirati ügynökséget csapatok őrzik. Az utolsó hír, amely még átjött a határon, azt mondja, hogy Klembovszky tábornok Pskovból Pétervárra érkezett és Vassilovsky helyett átvette a helyőrség csapatain való parancsnoklást. A Finnországba irányuló vasuti forgalom is megszűnt tegnap óta. Kornilov elmozdításával a diktatura kérdése még nem dőlt el, sőt csak most lett akuttá. Oroszország titokzatos események küszöbén áll.

és nem kapnak semmiféle abrakot, mert a különféle központoktól sem zabot, sem árpát, sem tengerit nem kaphatnak a fuvaroztató gazdák, de még moslékot sem kaphatnak, pedig drágán és készpénzben fizetnének érte.

Kérjük az állatvédő egyesület hathatós közbelépését, s ha nem elég erős az aradi fiók: ott az országos egyesület, mozgasson meg mindent e szegény, agyonpanyargatott és elesigazott lovakért, mert ez nemesek Aradon van így, hanem az egész országban.

Már pedig, ha a törvény erejénél fogva kényszerítjük a bérkoecsisokat, hogy üzemüket közcélú szempontjából fenntartsák, tudjunk nekik megfelelő tápláló magtakarmányt is biztosítani!

És végül még egyet. Ne essék zokon — egyik részről se — hogy a gondolatársulás törvényénél fogva még egy kötelességre figyelmeztetni bátorokunk az állatvédő egyesületet. Figyelmébe ajánljuk a felvetendő ügyet annál is inkább, mert ha az állatvédőnek meg-esik a szive egy oktalan állat szenvedésén, bizonyára a mi pártunkra áll akkor, ha embervédelemre hívjuk fel nemes tevékenységét.

A városházán ma — talán az éleimezési hivatal kivéve — a leginkább frekventált iroda a polgármester uré.

A polgármesteri hivatal áll egy kis előszobából, a polgármester dolgozószobájából és egy fogadóteremből. Az előszoba 2 méter széles és 4 méter hosszú: dolgozik benne 3 alkalmazott; a polgármesteri iroda hatszor akkora dolgozik benne a podesta egyedül; a fogadószoba éppen olyan nagy terem, nem fogadnak benne senkitt!

Az előszobából nyílik egy ajtó a fal köze-

pén balra a polgármesterhez, jobbra a kis terembe, marad tehát a három ott dolgozó városi tisztviselő férőhelyeül nyolc négyzetméter terület, mindenkinek jut tehát kettő és fél, amelyen íróasztalostul, felestitül el kell férnie nyáron a nagy hőségben, télen a tanásterem fütetlensége miatt a dermesztő hidegben.

Most háboru alatt naponta legalább 200 ember fordul meg a polgármesteri irodában, nincsen tehát perc, hogy abban a kis előszobában 4-5 fél ne várja dolgozának az elintézését.

Hát kérjük szeretettel elnök ur, nem kelne itt el egy kevéske emberszeretet, hogy ne rövidítsük meg azoknak az alkalmazottainknak az életét, akik érettnök dolgoznak?

Kérjük szives és hathatós munkásságát ahhoz, hogy a polgármesteri iroda fogadószobájába helyeztessenek át a tisztviselők irodáitól, a mostani előszobából meg csináljanak fogadó fülkét, mert erre a célra a háboru alatti bizonyára meg fog felelni, amikor az emberek már hozzászokhattak ahhoz, hogy kevesebbel is beérjék; de már azt ne kívánjuk három tisztviselőnkől, hogy egészségüket is odaadják az amugy is alig megfizetett munkájuk mellett.

Ugyebár elnök ur, e három ember élete is ér annyit, mint egy galambocskáé? Alljon hát a mi pártunkra és fogja meg a dolog végét, hogy a felek is a nagy várakozóban lehessenek, míg rájuk kerül a sor, a hivatalnokok is emberhez méltó helyiségbe kerüljenek. Aláírások.

Követelni fognak a köztisztviselők.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapestről telefonálja tudósítók: Október hetedikén az állami tisztviselők országos naggyűlése lesz. A magyar tisztviselői kar igazsága és ereje tudatában tüntetni készül azok ellen, akik ígéretekkel biztatták, de az ígéretkél cserbenhagyták. Egy újságíró felkereste Benedek Sándort, a közigazgatási bíróság másodelnökét, aki régi vezérharcosa a magyar tisztviselői kar mozgalmainak. Benedek a következő nyilatkozatot tette:

— Teljes homály fedi, hogy mennyire emelik a háborus segélyt, a megélhetés olcsóbbá tétele érdekében sem történt semmi. A megélhetéssel kapcsolatos kérdések e stagnációja idegessé tette az állami tisztviselői kart és az országos egyesület választmányában komoly vihárt támasztott. Ennek nyomása alatt elhatározta a választmány, hogy október hetedikén rendkívüli közgyűlést tart, amelyen revízió alá kerülnek a husvétii közgyűlésnek valóra nem váltott határozatai. Tudom, hogy mozgalmi van aziránt, hogy a husvétii közgyűlésnek a háborus segélyre vonatkozó igényei lényegesen felemeltessenek. A tisztviselők radikális blokkja azt állítja, hogy az október hetedikéi közgyűlésen nem kért, hanem követelni fognak. Bizonyára lesznek szenvedélyes kifejezések és erőteljes kifakadások, de a tisztviselői társadalom nem hagyja cserben azt a közjogi viszonyt, amely őket az államhoz, a magyar államhoz fűzi. E közjogi viszony kötelességeket ró az államra és a tisztviselői karra egyaránt. E kötelesség teljesítésében bizom a tisztviselői karban, tehát bizom az októberi közgyűlés sikerében is.

Benedek Sándor véleménye szerint nem bizonyos, hogy az októberi közgyűlés foglalkozni fog a fizetések állandó rendezésével. Már ki van dolgozva erre nézve a tervezet és ezt az igazgatóválasztmány tagjai között szét is osztották, de az ügy még nincs megérve. Az állami és a vármegyei tisztviselők között ugyanis elvi differenciák vannak ebben a kérdésben.

Fura irás.

(Állat- és embervédelem.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kaptuk a következő levelet:

Nyílt levél Lukácsy Lajos dr. ügyvéd urhoz, mint az aradi állatvédő egyesület elnökéhez.

Igen tisztelt elnök ur! Alig néhány éve annak, hogy az Ön erélyes közbelépésének eredményeként a Minoritaatyák lebontatták templomuk főbejáratán díszlő oszlopok fejei köré alkalmazott elhárító sodronyhálókat, nehogy az ott fészkelő senki-galambjai közül esetleg még egynéhány megakadjon s onnan nem tudván kiszabadulni, elpusztuljon; mert hát ez állatkinzás!

Azóta ismét félnie kell a templombajáró közönségnek, hogy a galambok jóvoltából a bibliai Tóbiás sorsára ne kerüljön, vagy hogy az ünneplője a magasból aláhulló áldás miatt ne jusson a kelletténél hamarabb, és a szükségnél többször a vegytisztító gyárba.

Az állatvédő egyesület tehát megtette alap-szabályszerű kötelességét: megvédelmezte a vadonélő, senkinek hasznát nem hajtó galambokat a kinzástól.

Azokban hiába keressük az állatvédő egyesület áldásos tevékenységének a nyomát, amikor azt látjuk, hogy a fuvarosok, de különösen a bérkoecsisok gebéi hogyan serkentetnek az ostornak boldogabb végével az ügítésre, mikor pedig szegények első sorban igen hasznos állatok, másodsorban pedig a köznek tesznek szolgálatot. Nehéz szolgálatot, mert napokint 12-16 órát vannak nehéz munkában

Két ügyvéd afférje Vázsonyi Vilmosért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Érdekes és ugy lefolyásában, mint elintézésének körülményeiben szokatlan lovagias ügy foglalkoztatja most a Belváros beavatottjait. Az affér szereplői: Payer Imre dr. és Szabó István dr. ismert nevű belvárosi ügyvédek és — tudtán kívül, nyilván még álmában se gondol volna rá, hogy ő a harmadik: — Vázsonyi Vilmos választójogi miniszter. Egészen különös ez az affér, amelytől, habár csak ügyvédek a szereplői, a politikai jelzöt nem lehet elvitatni. Legfurcsább benne az, hogy aki miatt az egész hosszadalmas és súlyos lovagias ügy támadt, Vázsonyi Vilmosnak még csak seitelme sincs az egésztől, a szereplőket talán csak névről ismeri s végül, hogy esetleg fegyverrel a kezükben állanak ki a felek Vázsonyi Vilmos miatt, aki, mint ismeretes, a párbajozásnak határozott elvi ellensége.

Payer Imre dr. és Szabó István dr. belvárosi ügyvédek régi jó barátok. A legjobb barátságban találkoztak két héttel ezelőtt. Ahogy jó barátokhoz illik, mindenről elbeszélgettek, aztán pedig, ahogy viszont magyar fiskálisokhoz illik, politizálni kezdtek. Érdeklődtek egymás politikai felfogása iránt, ami náluk nem szokott vitává fejlődni, mert mindketten egyforma politikai hivatás hívei voltak. Most azonban megváltoztak. Payer némiképp ellenzékibbnek mutatkozott, Szabó inkább kormánypártinak, de fenntartás nélkül a választójogi reform és a demokratikus haladás és jogkiterjesztés feltétlen hívének. És esküszik Vázsonyi Vilmosra. E fölött támadt a vita. Payer dr. a vita hevében mindent koncedált, a választói reform kérdésében is engedett, csak abba nem tudott belenyugodni, hogy ezt Vázsonyi csinálja meg és főleg azon dühöngött, hogy Vázsonyi a kormány tagja.

Politikai véleményében odáig ragadtatta magát, hogy indulatosan kifakadt. Payer kirohánása annyira felingerelte Szabó Istvánt, hogy tetteleg inzultálta Payer dr. ügyvédet. Szabó az esetet úgy fogta fel, hogy ő, aki Vázsonyi feltétlen hívének vallja magát, nem hagyhatja megtorlatlanul Payer szavait. Ebből az incidensből támadt a lovagias ügy. Payer Imre dr. ügyvéd megbízottai, Márton Pál dr. ügyvéd és Sugár K. Márton dr. orvos utján lovagias elégtételt kért Szabó István dr.-tól, aki nyomban megnevezte a segédeit: Bródy Ernő dr. országgyűlési képviselőt és Lázár Andor dr. A megbízottak két hét óta tárgyalnak. Bródy Ernő mindenképpen elakarta simítani a politikai vitatkozásból támadt lovagias ügyet s ki akarta békíteni a régi jó barátokat. A békítés azonban sehogysem ment. Az ellenfelek nem engedtek. Szabó István dr., Vázsonyi törhetetlen híve, mindenáron fegyverrel akarja elintézni az ügyet s a bocsánatkérésbe vagy sajnálkozásba csak úgy megy bele, ha Payer Imre dr. — és ez teszi az affért szokatlanná — írásban teljes elégtételt szolgáltat Vázsonyi Vilmosnak és tőle, bár a háta mögött támadt afférről fogalma sincs — feltétlen bocsánatot kér. Szabó dr.-nak ebbe a kívánságába az ellenfél megbízottai nem tudnak beleegyezni. Az affér most már második hete húzódik és még mindig nem érhet véget, mert Bródy Ernő dr. és Lázár Andor dr., Szabó megbízottai lemondtak a megbízatásukról. Szabó dr. most új segédeket nevezett meg s az új megbízottak kedden délután jönnek össze, hogy végre elintézzék a szokatlan politikai affért.

Hagymadrágító aradi ügyvédek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A vingarai főszolgabírói hivatalnál néhány nap mulva érdekes hagymadrágítási ügyben indul meg kihágási eljárás, a melyben budapesti személyek is szerepelnek vádlottakként. Néhány héttel ezelőtt a Közélelmezési Hivatalnál megjelent Kronstein nevű őrmester és közölte, hogy tudomása szerint Egyesí Géza, a keleti nyelviskola igazgatója mindenféle élelmicikkeket, többek között több vagon vöröshagymát kínál a maximális áron felül. A Közélelmezési Hivatal felkérte az őrmestert, hogy legyen segítségükre az árdrágító leleplezésében s melléje adták Mayer János detektívet, a ki zsebében a kellő összeggel hozzájárult a munkához. Kronstein és a detektív felkeresték Egyesít a Keleti nyelviskolában közölték vele, hogy hajlandók tőle a hagymát bármilyen árbán megvenni.

Egyesi kijelentette, hogy a hagyma felett ő egyedül nem rendelkezik, mert az közös tulajdona Aczél István főhadnaggyal és csak Aczél tárgyalhat a hagymaeladás feltételéről. Néhány nappal később az őrmester és a detektív újra megjelent Egyesinél olyan időben, mikor Aczél István főhadnagy is ott volt s ekkor megvették a főhadnaggytól három vagon hagymát kilonként 2 koronáért, tehát 80 fillérről drágábban a maximális áránál. Aczél főhadnagy kikötötte, hogy ebből az árból kilonként 58 fillért, ami neki és Egyesinek jár, előre le kell fizetni, a fennmaradó 1 korona 42 fillér az átvételkor fizetendő. A detektív le is fizetett 17,000 koronát. Az árdrágítók tulajdonképpen le voltak leplezve, a detektív azonban a Közélelmezési Hivaltól kapott utasítás szerint még nem leplezte le magát, mert a hagymát, amelyre a Közélelmezési Hivatalnak nagy szüksége volt, biztosítani akarták.

A főhadnagy ekkor egy névjegyet adott az őrmesternek, melyben pár sort írt Klein Rezső aradi ügyvédek és meghagyta, hogy utazzon le Aradra Kleinhez, a kitől átvehetik a hagymát. Az őrmester a detektívvle együtt elutazott Aradra, a hol Klein Rezső és Roth József aradi ügyvédek azzal fogadták őket, hogy a hagyma Vingarán van, Romanov Miklós mezőbírónál. A tulajdonképpeni eladó a mezőbíró, ők ketten és Aczél is csak közvetítői a hagymának s ezért a közvetítésért Klein és Roth is osztozkodnak az 1 K 20 filléres maximális áron felüli 22 filléren. A két aradi ügyvéd el is vitte az őrmestert és a detektívet Vingarára és megmutatták a három vagon hagymát. A detektív ekkor leleplezte magát és a három vagon hagymát a szolgabírói hivatal segítségével lefoglalta. A detektív ezután jelentést tett eljárásának az eredményéről a Közélelmezési Hivatalnak, a mely árdrágítás címén Romanov mezőbíró, Klein Rezső és Roth József aradi ügyvédek, valamint Egyesí Gézát a vingarai szolgabírói hivatalnál, Aczél István főhadnaggyot pedig felettes katonai hatóságánál feljelentette.

— A központi hatalmak Amerika népességében. Hágából írják: A Nieuwe Courant közli a Bureau of Census amerikai táviratát, amely szerint a központi hatalmakhoz tartozó elemek száma Amerikában 4 millió 662.000 ember, tehát az összes lakosságnak 4 $\frac{1}{2}$ százaléka. Ezek közül 2.400.000 a németek, 1.400.000 az osztrákok, 788.000 a magyarok és 188.000 a törökök száma.

HIREK.

Mi ez?

Se nem meleg, se nem hideg. Sem fekete, sem fehér. Sem édes, sem keserű. Sem hig, sem sűrű. Sem ize, sem büze. Se nem finom, se nem durva. Se jó, se rossz. Se ital, se étel. Se növény, se ásvány. Se magyar, se német. Sem kemény, sem puha. Se kicsi, se nagy. Se hosszú, se rövid. Se szól, se beszél. Se nem megy, se nem áll. Se teteje, se alja. Se okos, se buta. Se katoná, se civil. Se szoroz, se oszt. Se egészséges, se beteg. Se fél, se egész. Se orosz, se porosz. Se nyári, se téli. Se ingem, se gallérom. Se nem szeretem, se nem utálok. Se nem izgat, se nem csillapít. Nem gyerekek való és nem öregnek. Nem laksz jól vele és nem is csinál étvágyat. Nem oltja a szomjat és nem is kívánod repetálni. Nem olyan drága, mint a hus, de olyan ocsó sem, mint a víz. Nem loszol tőle okosabb, de nem is butább. Nem örülsz ha látod, de azért megkívánod, hogy lásd. Nem dicséri senki, mégis élnek vele. Nem tudod, mi fán terem, de nem is kutatod. Nem csak az asszony él vele, de a férfi is. Nemesak reggel, de este is rá vagy szorulva. Nemesak munkapárti, de függetlenségi is kultiválja. Nemesak a szegény emberé, de a dúsgazdagé is. Nem izlik senkinek, mégis mindenki pénzt ad érte. Nem divat, mégis népszerű. Nem olyan rossz, mint mondják, de olyan jó sem mint kellene. Nem művészet elkészíteni, de elrontani sem lehet. Nincs belőle sok és mégis van elég. Nem Noe idejéből való, de nem is marad meg örökké. Mi ez? Mi ez? No, mi volna: a hadikávé.

— Tiszteletbeli szolgabírói kinevezés. Purgly László Aradvármegye főispánja Geck Ottó dr., a világosi járási főszolgabíróhoz tb. szolgabíróvá nevezte ki.

— Kitüntetés. Török Elek nyilvántartó őrmester az aradi honvéd kiegészítő parancsnokságnál katonai érdemei elismerésül a koponyás ezüst érdemkeresztet kapta meg a vitézségi érem szalagján.

— A cenzura onyhitése Ausztriában. Bécsből jelentik: A képviselőház alkotmányozó bizottságának ülésén Toggenburg gróf belügyminiszter bejelentette, hogy Ófelsége a holt napi hivatalos lapban megjelenő legfelsőbb elhatározásával megszünteti a hadfelügyeleti hivatalt. Ezentúl a hadügyminiszterium kebelében csak egy bizottság működik majd, amelyre a közös és az osztrák miniszterium kiküldi képviselőit.

— Ki ölte meg Almereydat? Berlinből jelentik: Morel, Almereyda özvegyének ügyvédje új bizonyítékokat szolgáltatott át a vizsgálóbíróknak arról, hogy Almereydat az a Bernard nevű fogoly ölte meg, akit Almereyda kiszolgáltatására rendelték ki. Beadványában a többi között ezeket mondja: „Ismerem a kezét, amely gyilkolt és remélem, megismerem legközelebb a fejet is, amely ezt a gyilkos kezét irányította.

— Sok Aradon az élelmezési üzlet. Arad város közlelmezési bizottságának ma délutáni ülésén jelentette Exterde Kálmán báró a közlelmezési hivatal vezetője, hogy negyven métermázsza szalonra érkezett a munkások részére, amit a különböző gyárak és vállalatok munkássága között már szét és osztottak. — Faragó Gyula 2 vagon hagymát ajánl megvételre a városnak, a maximális áron, a bizottság megbízta Bing Hugót, hogy a hagymát tekintse meg. — Egy kunágotai birtokos naponta 100—200 liter tejszint akar szállítani a városnak; a bizottság az ajánlat felett úgy határozott hogy kérni fogják a vállalkozót, ne

LEGÚJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Kornilov a köztársaságot buktatja meg.

München. A *Matin* jelenti. Párisi hírek szerint Kornilov tábornok újból feleskette déli hadsereg csapatait és pedig nem az ideiglenes kormányra, hanem az orosz hazára esküdtek a katonák.

München. A *Daily Mail* jelenti Pétervárról: Kornilov tábornok az ideiglenes kormány hívei képviselőit letartóztatta.

Genf. Pétervárról jelentik: A Pétervári katonai kerület csapatai az ideiglenes kormány mellett tüntettek. Kornilov ellen és vezérkarának több magas tisztje ellen az ideiglenes kormány letartóztatási parancsot adott ki.

Hága. A *Daily News* jelenti Pétervárról: Kornilov minden előkészületet megtett, hogy csapataival Pétervár ellen vonuljon.

A *Morningpost* jelenti Pétervárról: Pétervár és a főhadiszállás között megszakadt a távirati összeköttetés. Azt hiszik, hogy Kornilov a legszélsőbb cselekedeteire is el van tökéltve és hogy tisztikarának, valamint a hadseregnek legnagyobb része támogatni fogja. Kievben a helyőrségi kaszárnyákról eltávolították a közfárassági jelvényeket.

A *Daily Chronicle* jelenti: Kornilov vezérkarával Kievbe érkezett, ahol óriási ovációkkal fogadták.

A *Daily Mail* jelenti: Kornilov vezérkara teljesen szolidárisnak nyilvánította magát a tábornokkal.

Frankfurt. A *Frankfurter Zeitung*

stockholmi levelezője magánoldalról úgy értesült, hogy békfőn délután egyik stockholmi entente követséghez Pétervárról az a siffrírozott távirat érkezett, hogy Kerenszkyt egy kozák, Kornilov híve meggyilkolta.

Genf. A párisi lapok Kornilov mellett szállnak sikra. Kerenszky a szavak mestere volt, mint a hadsereg és a flotta vezetője csalódást okozott Kornilov a legnagyobb rendetlenségben szokatlan energiát tanusított.

Rotterdam. A *Daily Chronicle* jelenti Pétervárról: Lvov képviselő péntek este átnyújtotta Kerenszkynek Kornilov ultimátumát. Kiséretében volt Frolov tábornok, a pétervári katonai kerület volt parancsnoka. Szombaton éjjel Kerenszky Lvovot, Frolovot, valamint a pétervári helyőrség ötven magas rangú tisztjét letartóztatta.

Kopenhága. Tegnap óta megszakadt minden összeköttetés Pétervárral. Az itteni angol követ Paget azt a hírt kapta, hogy Kerenszkyt az utcán kozákok megtámadták és meggyilkolták. Alkotólag a hír Buchanan^{ól} származik. Itt hisznek a hír valóságában, bár komoly politikai körök szkeptikusan fogadják. Tény az, hogy Oroszországban már kitört a polgárháború. Kornilov tábornok nem akarja elismerni lemondását és el van tökéltve, hogy a kormányhatalmat minden áron magához ragadja, az ideiglenes kormány tagjait eltávolítja, a katonák és munkások elmozdítását és a katonai állományt kiharcolja. Az ellenforradalmi komitét célja az ideiglenes kormány letartóztatása. Az összeesküvés székhelye Odessza. A vidék nagy része híre szerint az új mozgalom mellett van.

tejszint, hanem tejet szállítson — Hecht Arnold dr. tb. főorvos beadványt intézett a közéletmezési hivatalhoz, amelyben azt kéri, hogy a zsirhiányra való tekintettel szerezzen be a város havonta három waggon margarint. A közéletmezési bizottság elhatározta, hogy tárgyalásokat kezd a központtal aziránt hogy menyit margarint kapna havonta. A mai ülésen jelentette Erdőde Kálmán báró, hogy gomba módra szaporodnak Aradon az új életmezési üzletek, amelyek mind kényelmi cukor és egyéb jegyeket kérnek forgalmuk nagyságának megfelelően. Tekintettel arra, hogy az új üzletek működésére a mai viszonyok között különösebb szükség nincs, a bizottság elhatározta, hogy a jövőben megnyíló üzleteknek jegyeket nem ad ki.

— **A meghalt és eltemetett férj — hazatérése.** A mindinkább hosszúra nyúló háború már eddig is sok furesaságot teremtett és úgy hiszik minél tovább fog tartani, annál különösebb esetekkel találkozunk. Feljegyzésre méltó, hogy nem ritkán a fantasztikusnak tetsző történetek többnyire a vasuton, az utasok között kelnek szárnyra, s éppen ezért valóságukért hajós felelősséget vállalni annál is inkább, mert igen gyakran nagy az eltérés az eredeti forrás és a tovább adott történet elbeszélése között.

Elmondjuk mindezek ellenére az alábbi rövid — ismételt — hihetetlennek látszó esetet úgy, ahogy hallottuk szórul-szóra.

— Egy aradmegyei iparos asszony még a múlt év végén azt az ítéletet kapta, hogy az ura Galiciában elesett. A híradás arról is beszámolt, hogy hol temették el, s hogy sírhelyét megjelölték. A család megsiratta a jó férjet és szerető apát. Később a felesége hazahozta a halottat, itthon eltemették. A esimes és jómódú özvegynek csakhamar kerője akadt és a fiatal asszony nem habozott sokáig és

egy-kettőre egybekeltek. Idáig valahogy rendbe volna a dolog, most jön azonban az érdekes része, az ugynevezett váratlan fordulat, mely egészen új. Ugyanis a „meghaltak és eltemetett” férj életjelt adott magáról az orosz fogságból, ahonnan azt írta, hogy megsebesülten került oda, de mint rokkantot legközelebb kitogják cserélni.

— **Huszárt ölt az orosz fogoly.** Szegedről jelentik: Vasárnap este 11 óra tájban egy orosz fogoly zörgött be Bálint Ferencné rózskai 272. sz. tanyájába és bebocsátást kért. Az asszony nem engedte be az orosz, aki erre eltávozott. Hajnali három óra tájban azonban újból visszatért és most már erősebben zörgött. Mintán az asszony most sem engedte be, a fogoly benyomta az ablakot s azon át bemászott a lakásba. Bálintné ijedten ugrott ki az úgyból, kiszaladt a tanya elé és segítségkiáltásaival felköltötte a szomszédokat. A szomszédos tanyákból Császár Balázs szabadságos huszár érkezett elsőnek Bálintné tanyájára. Odaszaladt az ablakhoz és egy vasvillával felbontotta az éppen kifelé igyekvő orosz, aki kést rántott és Császárt mellbeszurta. A szuras halálos volt és a szerencsétlen ember azonnal meghalt. Ferenczy Mátyas rendőrkapitány kihallgatta a tanyakon dolgozó orosz foglyokat, akik elmondták, hogy a városból délután kijött egy Sulgin Akim nevű fogoly, a vasvillát kártyázott. A szegedi hadifogly-tudósítvány megállapították, hogy egy Sulgin nevű fogoly a repülőtéren foglózott. Azonnal a rendőrségre vitték, ahol először tagadta a tettet, de a bizonyítékok sulya alatt megtört és bevallotta, hogy Császárt ő szurta agyon. Sulgin nem tagadhatott, mert fején ott maradt Császár vasvillájának a nyoma. A meggyilkolt katonát holttestét beszállították a honvédszepatkóházba, a gyilkos foglyot pedig átadták a katonai parancsnokságnak.

— **Legújabb átvadások Kerpelnél.**

— **Izr. ünnepekre imakönyvek Kerpelnél.**

Mégváltoztatják az aradi maximális árjegyzéket.

— *Az Aradi Közlöny tudósítójától.* —

A belügyminiszter tudvalévoleg felhatalmazta Variassy Lajos polgármestert, hogy készíttessen árjegyzéket a rendőrséggel a maximális árjegyzéket és kötelezze az összes elárúsítókat, hogy ezt az árjegyzéket függesszék ki helyiségeikben. Ez árjegyzék már forgalomba is került s a kereskedők megdöbbenve konstátálták, hogy olyan árakat tartalmaz, amely árak mellett ők ráfizetnek üzleteikre.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara átiratilag arra kérte a polgármestert, hogy vétesse revízió alá a maximális árjegyzéket, mert ha a mostani árak megmaradnak, úgy a kereskedőket sorra megfognák büntetni, vagy kénytelenek üzletüket bezárni, mert ez árakon képtelenek a cikkeket forgalomba hozni. Az átirat alapján Grein Nándor főkapitány ma délelőtt tizenegy órára szakértekezletet hívott össze, a melyen Bittner Róbert rendőrkapitányon kívül a kereskedelmi és iparkamara képviselőjében megjelentek: Adler Andor, Bing János, Erdős Pál és Bolgár Lajos s. tőkár. A kereskedők különösen a liszt, a paprika, a juhturó, a só, és az alkoholos italok árát kifogásolták.

A lisztre vonatkozólag a szakértők azt javasolták, hogy a nullás liszt árát száznegyvenöt fillérről száznegyvennyolcra, a főző lisztet hatvanötötről hatvannyolcra emeljék fel, a kenyérliszt ára maradjon meg negyvenöt filléren, de a város az eddigi negyvenhárom korona ötven fillér helyett 41 koronáért adja métermázsánként a kereskedőknek. Ha ezt nem fogadják el illetékes helyen, akkor a maximális ár-emelés helyett a város a lisztet 2 korona 50 fillérral adja olcsóbban a kereskedőknek, mint eddig. Kamutatták a kereskedők, hogy kizárólag a nullás liszten van két százalék hasznuk, a többi lisztre pedig ráfizetnek.

A cognac és likőrlelékre nézve az értekezlet kimondotta, hogy mivel ezek luxus cikkek, főlöszleges a maximálás. A só és paprika, a sajt és vaj árának emelését is javaslatba hozza az értekezlet. A paprikáról az az érdekesség derült ki, hogy a Haditermékny bizományosai három koronával drágábban adják métermázsánként a nagykereskedőknek, mint a hogyan azt Aradon a kiskereskedői forgalomra nézve megállapították.

Az értekezlet javaslatait a közéletmezési bizottság legközelebbi ülésén fogják tárgyalni és a polgármester ez alapon új árjegyzéket készíttet. A most forgalomban levő árjegyzék tehát még nem érvényes.

MOZGÓKEPSZINHAZ.

— **Kisért a múlt.** (Dráma-premier az Apollóban.) Egyik szenzációs film a másikat követi az Apollóban, amelynek nézőtere napról-napra zsufolásig megtelik az érdeklődő publikummal. Szerdán új, szenzációs drámai filmet mutat be az Apolló-színház. Kisért a múlt a címe az új drámának, melynek dióhéjba foglalt érdekes idegizgató szűzsége a következő: A szépséges és fiatal Julia, szülői akarata ellenére, feleségül megy az öreg és házastárs gyógyszerészhez: Erasmushoz. Az élnivágyó asszony fejtálatlan gyötrelmeket szenved férje mellett s csak attól a perctől kezd kissé felvidulni, amikor észreveszi, hogy a fiatal gyógyszerészsegéd: Edgar szent szerelmet érez iránta. Egy napon a férj felfedezi a valóságot. Elhatározza, hogy a fiatal emebert elteszi láb alól. Mérget kevert abba a borba, amelyből a látoga-

Az új Magyar Vöröskereszt sorsjegyek

kedvező részletfizetések mellett jegyezhetőek az 5855

Aradi Hitelbank és Takarékpénztár Részvénytársaságnál,

Salacz-utca 6. szám. Telefon 462. Az első részlet befizetése után a tulajdonos már játszik az

egy millió koronás főnyereményre

tást tévő Edgar valószínűleg inni fog. A terv nem sikerül. A játéki véletlen úgy rendezte a dolgot, hogy az az ital, amellyel Erasmus a fiatal embert akarja megölni, a méregkeverőnek okozza halálát. Eltelik egy esztendő. Julia és Edgar mindjobban megszeretik egymást. A kölcsönös meleg szimpátiának házasság lesz a vége. Eleinte a legszebb boldogságban telnek a fiatal pár napjai, később azonban az elhunyt Erasmus szelleme folyton kísért. Lépten-nyomon víziók gyötrik Juliát és Edgart, aki a koreimai asztal mellett tölti el idejének legnagyobb részét, nem törődik többé az otthonával és feleségével. A sokat szenvedő asszony nem képes elviselni a reázduló csapásokat és testben-lélekben teljesen összetörve meghal.

Psylander és Ebba Thomsen csütörtökön az Erzsébet-mozgósínházban. A színház igazgatósága helytállva ígérték, az első csütörtökre a Nihilist-robbanás című slágert, elsőrangú párosítással együtt vette műsorra. Főlétséges volna e kép tartalmát külön méltatnunk, hiszen mindannyian tudjuk és ismerjük a világhírű Nordisk márka sikerét, mely gyár

csakis a legjobbat és legszebbet produkálhatja. Már maga az is biztos garancia a kép sikerére, hogyha két oly kiváló művészi talentum, mint Waldemár Psylander és Ebba Thomsen játsza a főszerepet. Egy villa felrobbanásának grandiózus filmrevitele meg egyenesen szenzációtkeltő. — Vasárnap a Szent béke Dorrit Weixler-film kerül bemutatásra.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A temesvári hadosztálybíróház Szegeden. Szegedről jelentik: A temesvári hadosztálybíróház e hét szombatján kezd meg Szegeden a Meinx—Szaib—Pick—Domán—Makovec vesztegetési, csalási és hadseregszállítási bűnper tárgyalását, amelyre körülbelül három hónapig fog tartani, amelyre több száz tanút idéztek meg. A Meinx-ügy szoros összefüggésben van a szegedi hadseregszállítási porókkal s a temesvári hadosztálybíróház azért tárgyalja Szegeden. A szegedi hadseregszállítókat az ottani törvényszék tudvalevőleg azért ítélte el, mert Meinx Valter élelmezési főhadnagyot és Szaib József őrmestert megvesztegették. A fővádlott Meinx élelmezési főhadnagyot Romanov dr. ügyvéd, Szaib őrmestert Csasznek Nándor dr.

tűzérhadnagy, Pick szalámigyárost Vértés Adolf dr. ügyvéd és Domán paplangyárost Szilágyi dr. ügyvéd, Makovec őrmestert pedig Aczél Oszkár dr. védi.

A szerkesztésért felel:

Stauber József

Arverési hirdetmény.

Irom Arnold aradi kereskedő megkeresésére Mermelstein M. Dávid rimaszécsi kereskedő késedelmes vevő kárára, veszélyére és költségére 32 darab körülbelül 850 hektoliter együttes ürtartalmu ászokhordó 1917. évi szeptember hó 14. napján délután 3 órakor Aradon az Aradi termény- és áru-raktár részvénytársaságnak IV., kürtösi-uton levő raktárhelyiségében közbejöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen készpénzítés ellenében eladatni fog. Arad, 1917. szeptember 11-én.

Dr. Pámal Lajos,
ír. közjegyző.

6194

21450—1917. kh.

HIRDETMEY.

Közhírré teszem, hogy Aradon 1917. év szeptember hó 26-án egy drb. papagáj, szürke-piros, feje fener, elfogatott.

A tulajdonos folyó évi szeptember hó 10. napjáig a kapitányi hivatalnál jelentkezhetik és tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha a tulajdonos jogát beigazolni nem képes, tulajdonosa a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad, 1917. szeptember hó 6.

Green, főkapitány.

Arverési hirdetmény.

Alulírt csödtömegdnök közhírré teszi, hogy a haszonbérlet megszüntte folytán szabaddá vált vb. Winter Fülöp csödtömegéhez tartozó élő és holt gazdasági felszerelés, nevezetesen lovak, ökrök és csikók, két cséplőgép, vető és aratógépek, ekék, boronák, kocsik és ökrös szekerek, zsákok, mérlegek, termény és szelelőrosták, triőrök, lószerszámok, lópókrocok, feles manilla, kocsikenőcs, egy teljesen felszerelt kovács és bogárnárműhely, nagy mennyiségű ócska vas, stb. önkéntes árverésen f. é. szeptember hó 23-án d. e. 9 órai kezdettel és folytatva a befejezésig a Csene községhez tartozó Oláva-majoron készpénzítés mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

6061

Felvilágosítások beszerezhetők a tömegdnökknál.

Dr. Kardos Samu,

tömegdnök Nagybecskerek.

22003—1917. kh.

HIRDETMEY.

Kzhírré teszem, hogy Aradon 1917. év augusztus hó 16-án egy drb. fekete-fehér, jobb szemére vak tehén elfogatott.

A tulajdonos folyó évi szeptember hó 8. napjáig a kapitányi hivatalnál jelentkezhetik és tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha a tulajdonos jogát beigazolni nem képes, tulajdonosa a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad, 1917. szeptember hó 4.

Green, főkapitány.

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arebórt vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztatlanságot. **Ara egy tégelynek 2.— K.**

Ibolya Doré szappan 4 kor., Ibolya Doré tej 2 K — fill. Ibolya Doré hölgypor 2 K — fill.

Tyukszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ara 1 korona.

Kellemes izü limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **CITRAS**-sal.

Ara 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

A szépségápolás titka a felhasználit szepitőszerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitünő Serail arc-szépítő különlegességei

mind kipróbált jó hatásu készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arc-enőcse. Kis tégely 1.50 kor. Nagy tégely 2.50 k.

Rozsnyay Serail crémje nappali használatra. Egy tégely ára 2 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 3 kor. 50 fill.

Rozsnyay Serail Arcopora. Lehelet finomságu. Crém, fehér, rózsá és testszínekben. Egy dob. ára 2 korona.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, Ibolya, Loin du bai orgona, piros rózsá, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

Rozsnyay Mátvás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Meghívó!

Győrök helyközsége

szőlőbirtokosai a folyó évi szeptember hó 16-án délelőtt 9 órakor Győrök község-háza tanácstermében tartandó rendkívüli

közgyűlésre

meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1918. évi költségvetés megállapítása.
2. A választmány tagjainak kiegészítése.
3. Az általam szüreti határidő kitűzése a szüretelési munkák megállapításával.
4. Esetleges indítványok.

Győrök, 1917. szeptember 10.
Tabajdi Gyula, Cservinszky István, helyközs. jz. 6163 helyközs. elnök.

Pürözpör-trikett ismét kapható

Hazai Fatermelő R.-T. gőzfűrésznél, Boros Ésnl-tér.

Arad legrégebbi kerékpár, varrógép és Gramophon raktára. Villanyvilágítási vállalat.

Hammer Vilmos

műszerész

Szabadság-tér 5-6.
Telefon 96.

Veszek törött és használt gramofon lemezt K. 0,50 darabját.
Egyedül képeket a világ legjobb gyártmányú gépekből. Columbia és Iró-angyalos jegyű gramofonokból, Wafferrad kerékpárok és Pfaff varrógépek, Saphirius „Pathefonok“, Pathé lemezek. Megérkeztek a legújabb felvételi operettek és népdalok, Király Ernőtől.
Nagy raktár kerékpár alkatrészekből, gumiból és Acetylen lámpákból. Pontos iriszolgalás, jutányos árak. Nagy szak- szerű javító műhely. 2951

Vadászfegyverek

szakszerű javítását

elvéallalja
Bodnár József,

irógép vállalkozó. Villamos orvó berendezé- seit javító műhely.

Arad, Weitzer János-utca 11.

Telefon 11-41.

5725

21746-1917. kh.

HIRDETMÉNY.

Ópécska község határában 1. év augusztus hó 19-én egy 4 éves sárga kanca, csilagos háta, jobb- ról ismeretlen bélyegű ló bitang- ságban találtatott. Igazolt tulaj- donosa a lovat Ópécska község- nél tulajdonjogának igazolása mel lett átveheti.

Arad, 1917. szeptember hó 6.

Green, főkapitány.

Bartháné kozmetikai műterme, Batthyány-u. 10.

Szépségápolás. Aromassage. Hajfestés

Szeptőt, mitessert, hámlasztás által elmulasztok. Archám- lasztást 1 óra alatt is eszközök, uregedő arcról rancokat el- tüntetek. Tanácsot és szereket vidékre is készséggel adok. Bartháné. 6341

Magyar királyi állami ménesparancsnokság Mezőhegyesen.
473. sgdt. ikt. szám.

Lóárverés a mezőhegyesi állami ménésben

1917. évi október 3-án d. e. 9 óra 30 kor.

Eladásra kerül:

- 62 darab 3½ éves községi mén.
- 32 „ egyéves és választott kanca.
- 21 „ különböző koru herélt.
- 3 „ igásló.

A ménekre csak községek pályázhatnak, melyek magukat kötelezik a megvett méneket 4 évig köztenyésztésre tartani. A ménekre árverezők tartoznak községi meghatalmazást maguk- kal hozni.

A többi lovak és csikókra csupán mezőgazdasággal fog- lalkozó egyének árverezhetnek, akik ebbeli mivoltukat igazoló vármegyei (városi) gazdasági egyesületük által kiállított iga- zolványt hoznak magukkal.

A tenyészcélra eladott kancacsikókat a vevő tenyésztésre köteles használni, mikor a tenyészképes kort eléri, erről a megvételkor kötelezőt tartozik aláírni.

Katalógust kívánságra küld

a M. kir. állami ménesparancsnokság,
Mezőhegyes, (Csauádván.)

6159

Önkéntes árverés.

Eladom Hunyad-Kristyor községben fekvő házaimat szabad kézből, nyilvános árverésen, mely árverés folyó hó 16-án fog meg- tartatni az eladandó ház üzlethelyiségében d. e. 10 órakor.

1. Egy négy szobából álló ház, nyári konyha, pince, istálló, csür és egyéb mezőgazdasági melléképületek, kb. 1 és fél kat. hold legnemesebb gyümölcsfákkal beültetett kert. Jelenleg a m. kir. Posta és Táviráda hivatal és postamesteri lakásnak van kibérelve. Kikiáltási ár 23000 korona. Huszonháromezer.

2. Egy 3 szobából és tágas üzlethelyiség, pince és egyéb mel- léképületekből álló lakóház kb. 600 négyszögöl gyümölcskerttel. Kikiáltási ár 15000 korona. Tizenötezer.

Mind a két ház egymás mellett fekszik a község legforgalma- sabb főutcájában, a hol a hetivásár lesz megtartva.

Kitűnő hely egy nagyobb terjedelmű magán üzletnek.

Bővebb felvilágosításokkal szóban vagy írásban a tulajdonos készséggel szolgál. 6161

Papp Julius,

Arad, 12 Apostol cégjegyzője.
Arad, Hunyadmeze.

Hirdetmény.

Az újaradi jegyzői irodában a jegyzői teendőkben némiféle jártas, szorgalmas, ügyes egyén havi 180 korona, egy végrehajtói irnok pedig havi 90 korona fizetés mellett alkalmazást nyer.

Margittay Károly,
főjegyző.

6172

Hirdetmény.

Apáti (Aradmegye) nagyközség jegyzői irodájában, a jegy- zői teendőkben teljesen jártas egyén, azonnali belépésre alkal- mazást nyerhet.

Fizetése havi 220 korona, lakás, fűtés és világítás és vég- rehajtások alkalmával 4 korona napidíj.

Személyesen jelentkezők előnyben részesülnek.

Apáti, 1917. szeptember 8.

Márkutz József,

6160

A tomesvári Hungária

türdő, eisöranca

MASSZÖRŐT

KORON.

6152

Házeladások,

valamint kisebb és nagyobb birto- kok eladását, parcellázást kör- vetíteni vállalk. Az ország min- den részében előjegyezve kis- és nagybirtokok, Aradon magán- és bértázak. Ajánlatokat, megbíráse- kat kér

Halmai József

adásvétel közvetítő iroda.

Lakás: Deák Ferenc-u. 5.
Telefon 726. 2349

22709-1917.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. pénzügyminiszter 11356-912 sz. a. kelt rendelete alapján közhírré tesszük, hogy a m. kir. miniszterium 3060-1917. M. E. számú rendelete szerint sárgabarack, őszibarack, körte és alma, továbbá e gyümölcsök hulladéka és végül bármily nemű gyümölcs készítmény (gyümölcs- iz, gyümölcskonzervek) szeszter- melésre való felhasználása tilos és hogy ezen rendelkezés ellen vét- tők, amennyiben cselekménye su- lyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és függetlenül e cselekmény miatt a szeszadóra vonatkozó törvé- lyes rendelkezések értelmében ki- róható büntetéstől, 6 hónapig ter- jedhető elzárással és 2000 kor- ronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Arad, 1917. szeptember Hó 6.

A városi tanács.

Magyar királyi államvasutak.

Menetrend.

Ervényes 1917. év június hó 1-től.

Aradról Budapestre indul:

Gyorsv. reg. (csak katonáknak) 8-01
Személyvonat délelőtt ... 11-18
Személyvonat este ... 8-43

Aradról Budapestre érkezik:

Gyorsv. d. n. (csak katonáknak) 1-25
Személyvonat este ... 8-20
Személyvonat reggel ... 5-45

Budapestről Aradra indul:

Gyorsvonat déltán ... 2-10
Személyvonat reggel ... 7-50
Személyvonat este ... 9-30

Budapestről Aradra érkezik:

Gyorsvonat este ... 7-18
Személyvonat déltán ... 4-49
Személyvonat reggel ... 6-53

Használt csomagoló papir megvételre ke- restetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. :-

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket a következő szabályok szerint számítjuk.

Minden szó hirdetésért 10 szav. Vas-tagabb betűkkel 20 szav.

A vastagabb betűkért a szavakat aláhúzással kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 1.20 korona.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. Hirdetéseket délután 12 óráig veszünk fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelynek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelézés.

Házvezetőnő

Ellégére fényképes levél van. 6182

Fiatallány

magános ur nő, idősebb uriember vagy katonatiszt tisztességes ömerettségét keresi, ki őt zavart helyzetéből kiszegítene. Levelet a kiadóba "Rózsa" jellegre kéri a lapban jelölve. 6185

Kedves hölgyeim!

Ki boldogitana egy németül tanulni vágyó fiatal lányt. Házasság nincs kizárva. Levelet "Boldogok leszünk" jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 5001

Alkalmazást keres.

Perfekt!

magyar-német gyors- és gépirónő és könyvelő napi egy órára esetleg félóra állást keres. Címeket a kiadóba kéri. 6183

Deutsch-ungarischen

Kinderfräulein sucht Stelle. Geht auch auf Land. Briefe erbeten an die Administration. 6189

Intelligensnő

fiatal asszonyka magános urhoz vagy plébániára házvezetőnőnek ajánkozik. Cím a kiadóban. 6160

34 évi

gazdasági gyakorlattal bíró 38 éves, nő egyedül, gazdaság vezetését vállalja. Cím a kiadóban. 6171

Deutsches Kinderfräulein

mit Jahreszeugnis, sucht Stelle. Briefe erbeten an L. Hellmer, Batthyány. 6170

Fiatallány

kis gyermekével, vidékre vagy puáztára ajánkozik mindenestül, esetleg más házi teendőkre. Cím: Holzinger Anna, Ujarad, Iskola-utca 11. 6174

Végzett logotechnikus

előkelő laboratóriumban állást keres. Cím a kiadóban. 6178

Jobb házból való

magános fiatal asszony magános urhoz házvezetőnőnek, esetleg anyahelyettesnek ajánkozik. Vidékre is. Cím a kiadóban. 6177

Házvezetőnő

esetleg szakácsnő állást keresek. Cím: Kasza-utca 10. 6187

Magyar kisaszony

keres ház kisaszonyi állást magános urhoz puáztára. Levelet "Megbízható" jellegre a kiadóhivatalba kéri. 6186

Intelligens lány,

ki a német-magyar nyelvet perfekt bírja. otthon keres magának fiatal házaspárnak, esetleg gyermek mellé is elmegy. Thököly Imre-utca 11. sz. az udvarban. 6190

Alkalmazást nyer.

Német kisaszony

szolid magaviseletű, ki a háztartásban segítkezik, két nagyobb gyermek mellé kerestetik. Cím a kiadóban. 6193

Erős munkások

alkalmazást nyernek az Antréni Pezsgőgyárban Böttyös-utca 9. Jelentkezni ezen címen lehet. 6185

Elefendf. aranyérem

nyves varróleányok jó fizetéssel felvételt. Kis Eszter, Mély u. 2. sz. 6167

Gép és gépiró

hölgy, rokkant katona, vagy katonai szolgálata többé nem köteles egyén, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, azonnal felvétetik. Hadkielkészítő Arad-vár. 6173

Könyvelésben

Jártas irrodistaót keresek. Biztosító intézet Hunyadi-u. 1. 6195

Botos ispán

vagy béres gazda, gazdaságomban alkalmazást nyer. Házasságban vagy hadirokkant előnyben részesül. Cím a kiadóban. 6178

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fő, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6195

Tanulóleány virágkereskedésbe

fizetéssel felvétetik János Károlynál Zrínyi-utca. 6145

Gyakorlott,

komoly gépirónő felvétetik. Cím a kiadóban. 6182

Mindenek,

ki főzőben járta, azonnal felvétetik. Attila-tér 4. földszint jobbra. 6128

Vétel és eladás.

Egy Schuberth-féle

pedálos cimbalom igen jó karban eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6138

Perzon vagy Silekín

kabátot és egy rövid zongorát megvételre keresek. Ajánlatokat "Sürgős" jellegre a kiadóhivatalba kérék. 6164

Dívány,

gyermek ágy és egyéb használt bútor eladó. Brzeszet körút 9. I. emelet. 6176

Cognacs üvegeket

veszek, darabját 70 filléért. Epstein Simon, Boros Benti-tér 11. 6176

Feltöltésre

alkalmas téglák és máltortörmelék ingyen elhordható Kőlcsey-u. 10. sz. építkezéstől. 6180

4000 lt. tartalma

8 hordó eladó. Ajánlatot kérék Malländer Gyula, Czella. 6189

Teljesen jókarban levő

szabadon futó kerékpár eladó. Perényi u. 3. 6188

16 karátos aranyat

8 koronáért beváltom. Brandes ékszerész József főherceg-ut. 12. sz. Lutheránus templom mellett. 6183

Négy nagy szőnyeg,

kis szalonaranytúra, pálmák állvány, 5 darab leánder, szép konyhakredenc eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6191

Iskolai hanglegyek,

hegedű- és zongora iskolák, minden zenés részére Deák Béla könyv- és papírkereskedésben, Forray-utca. Gr. Nádasdy-palota. 4421

Tégla

jóminőségben, nagy és kis mennyiségben, jutányos áron kapható. Jirassék Iroda Lovarda-u. 1. szám, telefon 1097., vagy Lázár Iroda, Hassinger-utca 5. szám, telefon 747. szám. 6188

14 karátos aranyat

7 korona 20 fillérig beváltom. Ösv. Beck Mórné, Asztalos Sándor-utca 2. 6180

Ártiszta

czinn lemezekkel, ének és tánc darabokkal jutányos áron eladó. Megtekinthető Demény József tanítónál Mag. arpecska, Templom-utca 156. szám alatt. 6188

Hét estés

jó karban levő zongora eladó. Szentlélek gyógyszerész, Töt. omlós. 6141

Szűz-koszorúk

nagyban és kicsinyben, jutányosan kaphatók Erdélyi és Bácska ipartaru rakárban. Reich B. Károly Fia és Tarsa cég-nél. Telefon 648. 6183

11-50 karátos

fizetek egy gram legfinomabb aranyért. Zálogécsulákat a legmagasabb áron veszek. Brandes órák- és ékszerész, József főherceg-ut. 12. szám. (Lutheránus templom mellett.) 6518

Finom esemegécsulák

kapható Winkler József szőlőgazdaságában. Arad Batthyány-utca 11. 6547

Tölgy- és cser-makk

területeket bérebe veszek, esetleg felszedett makkot bármily kis- és nagymennyiségben veszek. Ajánlatokat kérék. Goldis Kornél, Nadab. 6541

14 karátos aranyat

7.40 kor-ért bevált Brandes ékszerész. József főherceg-ut. 12., Lutheránus templom mellett. 6065

Eredeti magánjárót

10-12 lőerős, megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 6111

Ingatlan.

A belváros

igen értékes, szép helyen, két utcára nyíló, 50 méter fronttal, jól jövedelmező sarokház 5 üzlethelyiséggel és kisebb lakásokkal, előnyösen eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6181

Belvárosban

egy kis földszintes bérház nagy telekkel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6179

Eladó ház.

Gizella-utca 8. sz. emeletes bérház, 10 évig adómentes, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 6140

Eladó

Urban Ivan-u. 38. számú sarokház. Bővebb felvilágosítás ugyanott. 6001

Délmagyarországi,

esetleg Marosmenti, vagy szilvontai birtokot vennék viz mellett. Levelet "Vadászterület" jelleggel kiadóba kérék. 6134

Birtokot

iparteleppel egybekötve vásárolnék. Sürgős ajánlatokat "Tökepenzes" jellegre kiadóba. 6138

Erdőbirtokot

vasut és viz mellett bérelnék, esetleg megvinnék. Ajánlatokat "Gyáros" jellegre kiadó továbbítja. 6135

Eladó

halálózás folytán, legjobb helyen, kifutó karban levő 3-3 hordós szőlő kőszákkal, természettel vagy annélkül. Ugyanintén egy kettős urház a pankóti főútcán s elsőrendű termő földet. Bővebbet Pankótán Sebők István urnál, vagy Sebők János urnál Aradon, Veitzer János-utca 2. 6142

Különféle.

Borvételre

megbízást elfogadok. Cím a kiadóhivatalban. 6193

Üzletek.

Egy jótorgalmu

csemege üzlet azonnal eladó. Cím a kiadóban. 6004

Oktatás.

Zongora és német

órákat adok mérsékelt díjazásért. Cím a kiadóban. 6859

Gyógyászat.

Asz angel

fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment. Ára 2 korona. Földes gyógyszerész, Hehs gyógyszerész Arad. 12

Asz Anusol

aranyér-kupok mindenben pótolják a Haemorrhoid-kupok, azonos összetételű folyton hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszerész, Hehs gyógyszerész Arad. 12

Aradi éscanaádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1917. évi január 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel ... 6.40
Személyvonat délután ... 4.18

Aradról Szegedre érkezik:

Személyvonat délelben ... 12.00
Személyvonat este ... 9.91

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel ... 8.06
Személyvonat délután ... 8.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel ... 7.88
Személyvonat este ... 7.61

Aradról Brádra indul:

Személyvonat reggel ... 5.40
Személyvonat délután ... 12.48

Aradról Brádra érkezik:

Személyvonat délelőtt ... 11.58
Személyvonat este ... 7.46

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel ... 8.00
Személyvonat délután ... 1.18

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt ... 10.00
Személyvonat este ... 7.88

Aradról Borosjenőre indul:

Reggel ... 8.26

Aradról Borosjenőre érkezik:

Délelőtt ... 10.44

Borosjenőről Aradra indul:

Délután ... 1.30

Borosjenőről Aradra érkezik:

Délután ... 3.49

Aradról Ujszentannára indul:

Délután ... 5.30

Aradról Ujszentannára érkezik:

Este ... 6.10

Ujszentannáról Aradra indul:

Este ... 6.22

Ujszentannáról Aradra érkezik:

Este ... 6.56

Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt ... 9.32
Vegyes vonat délután ... 5.32

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel ... 6.32
Vegyes vonat délután ... 4.29

Mezőhegyesről Kétegyházára indul:

Motoros vonat reggel ... 8.37
Motoros vonat este ... 6.20

Kétegyházáról Mezőhegyesre indul:

Motoros vonat reggel ... 6.10
Motoros vonat délután ... 4.10

Ujszentannáról Kétegyházára ind.:

Motoros vonat reggel ... 9.25
Motoros vonat este ... 7.00

Kétegyházáról Ujszentannára ind.:

Motoros vonat reggel ... 6.00
Motoros vonat délután ... 4.00

Borossebesről Menyházára indul:

Vegyesvonat délelőtt ... 9.00
Vegyesvonat délután ... 4.45

Menyházáról Borossebesre indul:

Vegyesvonat reggel ... 5.00
Vegyesvonat délután ... 2.39